

# การศึกษาวัจนกรรมในเพลงประท้วง (Protest Songs) ยอดนิยมตลอดกาล

## A Study of Speech Acts on the Best Protest Songs of All Time

พิมพ์ภา ไชยโชค<sup>1\*</sup> และสาวิตรี คทวณิช<sup>1</sup>

Pimpaka Chaiyachok and Savitri Gadavanij

*Received Sep 3, 2019*

*Revised Nov 12, 2019*

*Accepted Nov 25, 2019*

DOI: 10.14456/connexion.2019.19

### บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้คือ (1) เพื่อจำแนกประเภทวัจนกรรมที่ปรากฏในเพลงประท้วงตามกลุ่มวัจนกรรมของ John R. Searle (1969) (2) เพื่อศึกษาลักษณะวัจนกรรมตรงและวัจนกรรมอ้อมที่ปรากฏในเพลงประท้วง (3) เพื่อศึกษาว่าเพลงประท้วงนั้นมักกระตุ้นให้ผู้ฟังทำอะไรและใช้กลวิธีทางภาษาอะไรในการกระตุ้น ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อเพลงประท้วงจำนวน 10 เพลง ที่ได้รับการจัดอันดับจากเว็บไซต์โรลลิงสโตน (Rolling Stone) ในปี ค.ศ. 2014 ให้เป็น 10 เพลงประท้วงยอดเยี่ยมตลอดกาล โดยนำเนื้อเพลงมาจากเว็บไซต์ Genius.com ในการวิเคราะห์เนื้อเพลงถ้อยคำที่อยู่ในแต่ละเพลงจะถูกนำออกมาวิเคราะห์ โดยที่หนึ่งโครงสร้างประโยคในภาษาอังกฤษจะนับเป็นหนึ่งถ้อยคำ (Utterance) ซึ่งในหนึ่งถ้อยคำอาจมี คำ วลี อนุประโยคเป็นส่วนประกอบด้วยก็ได้ นอกจากนี้ประโยคที่มีการร้องซ้ำในท่อนคอรัสของเพลงจะไม่ถูกนับซ้ำ

ผลการศึกษาพบว่า (1) ในจำนวนถ้อยคำที่ถอดมาได้ 181 ถ้อยคำ พบว่ามีการใช้วัจนกรรมในกลุ่มการกล่าวแสดงออก (Expressives) มากที่สุดเป็นจำนวน 84 ถ้อยคำ รองลงมาเป็นวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริง (Representatives) จำนวน 67 ถ้อยคำ อันดับที่ 3 วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวชี้แนะ (Directives) จำนวน 24 ถ้อยคำ และวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวผูกพัน (Commissives) จำนวน 6 ถ้อยคำ ทั้งนี้ไม่พบวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวประกาศ (Declarations) โดยส่วนมากมักพบว่าผู้แต่งมักใช้วัจนกรรมย่อยในวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออก ได้แก่ วัจนกรรมการแสดงความคิดเห็น วัจนกรรมการเสียดสี วัจนกรรมการตำหนิ ในการแสดงอารมณ์ความรู้สึก รวมถึงทัศนคติของตนเองต่อเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม (2) พบวัจนกรรมตรงจำนวน 87 ถ้อยคำ และวัจนกรรมอ้อม จำนวน 94 ถ้อยคำ โดยวัจนกรรมอ้อมมักถูกใช้ในบทเพลงที่มีเนื้อหาเสียดสีสังคมหรือรัฐบาล วิพากษ์วิจารณ์สิ่งต่าง ๆ เป็นต้น (3) บทเพลงส่วนใหญ่ใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออก ซึ่งเป็นการกระตุ้นผู้ฟังให้มีอารมณ์ร่วมกับเหตุการณ์และนำไปสู่การตัดสินใจเข้าร่วมขบวนการต่อสู้ด้วยตัวผู้ฟังเอง

**คำสำคัญ:** วัจนกรรม / วัจนกรรมตรง / วัจนกรรมอ้อม / เพลงประท้วง

<sup>1</sup> Graduate School of Language and Communication, National Institute of Development Administration, Bangkok, Thailand

\* Corresponding author E-mail: pimpakaying@hotmail.com

## Abstract

This research is a study of speech acts in the best protest songs of all time. The objectives of this research are (1) to classify the speech acts which appeared on the protest songs base on John R. Searle's speech acts theory (1969) (2) to study direct and indirect illocutionary act which appeared in the protest songs (3) to study what the songs often encourages audiences to do and what language strategies are used to influence them. The researcher collected a list of 10 protest songs that were rated on the Rolling Stone website in 2014 as 10 best protest songs of all time. And all lyrics are taken from the Genius.com. To analyze the protest songs, the utterances from each song were analyzed. One sentence structure in English was considered as one utterance. It may contain words, phrases, and clauses as part of it. Besides, the sentence that was repeated in the chorus of the songs were not counted repeatedly. The results showed that (1) in a total of 180 utterances from ten protest songs, four types of illocutionary acts were found. 84 utterances were expressives, 67 utterances were representatives, 24 utterances were directives and six utterances were commissives. The speech acts of expressing opinions, irony and blaming were the three speech acts most frequently found. They were often used to express the songwriter's emotions and attitudes towards social events. (2) 87 utterances were the direct illocutionary act and 94 utterances were the indirect illocutionary act. Indirect speech acts were often used in lyrics that contain the content of social satire or social criticism. (3) most of the protest songs use expressive speech acts to motivate listeners to be emotionally involved in the event which may lead them to decide to fight for something by themselves.

**Keywords:** Speech acts / Direct speech acts / Indirect speech acts / Protest song

## บทนำ

“Protest song” ตามสารานุกรมเพลงของออกซฟอร์ด (Oxford) ออนไลน์ กล่าวไว้ว่าเป็นเพลงที่แสดงความรู้สึกรู้สึกของการประท้วงเกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคมหรือการเมืองบางอย่าง เป็นเพลงประเภทที่แพร่หลายครั้งแรกช่วงปี ค.ศ. 1960 ในประเทศสหรัฐอเมริกา (“protest song”, n.d.) ในประเทศไทยเพลงประเภทนี้เรียกว่า “เพลงประท้วง” ตั้งแต่ยุคก่อน 14 ตุลาคม 2516 ก่อนที่จะพัฒนามาเป็นเพลงเพื่อชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งเพลงประท้วงเป็นเพลงที่ถ่ายทอดสภาพการณ์ของสังคมในยุคใดยุคหนึ่ง โดยส่วนมากมักมีเนื้อหาเกี่ยวกับการต่อต้านอำนาจรัฐ ความรุนแรง ความไม่ถูกต้อง รวมถึงความเหลื่อมล้ำในสังคมพร้อมทั้งเรียกร้องความยุติธรรมและความสงบสุข (E-DUANG, 2018) ในอดีตจนถึงปัจจุบันพบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับเพลงประเภทนี้อยู่บ้าง ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ Denisoff and Levine ศึกษาเรื่อง *The Popular Protest Song:*

*The Case of "Eve of Destruction"* ในปี ค.ศ. 1971 เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับประสิทธิภาพ (Effectiveness) ของเพลงสมันิยมที่มีข้อความทางการเมือง รวมถึงงานวิทยานิพนธ์ในปี ค.ศ. 2013 ของ Quirk Cort ศึกษาเรื่อง *The Power of Lyrical Protest: Examining the Rhetorical Function of Protest Songs in the 2000s* โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หน้าที่ทางวาทศิลป์ (rhetorical function) ของเพลงเพลงประท้วงในช่วงปี ค.ศ. 2000 เป็นต้น

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับเพลงประท้วงพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะศึกษาในเชิงวรรณกรรม วรรณศิลป์ และรูปแบบทางภาษา รวมถึงหน้าที่และอุดมการณ์ต่าง ๆ ของเพลง อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าในการศึกษาเกี่ยวกับเพลงประเภทนี้ยังค่อนข้างขาดการวิจัยในประเด็นเรื่องวัฒนธรรม ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญอันควรค่าแก่การศึกษา เนื่องจากวัฒนธรรมเป็นการใช้ภาษาเพื่อบ่งบอกเจตนาในการสื่อสารของผู้พูด (Khraiboot & Kingkham, 2016) ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเพลงเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ศิลปินได้แสดงเจตนาของตนผ่านไปยังผู้ฟัง ดังนั้นการศึกษาวรรณกรรมในเพลงประเภทนี้นอกจากจะทำให้เห็นถึงสภาพการณ์ของสังคมในยุคนั้น ๆ ผ่านทางบทเพลงแล้ว ยังอาจทำให้เข้าใจจุดมุ่งหมายของเพลงมากยิ่งขึ้นผ่านการใช้วรรณกรรม

ในงานวิจัยชิ้นนี้จะอ้างอิงแนวคิดเรื่องวรรณกรรมของ Searle เนื่องด้วยผู้วิจัยเห็นด้วยกับ Pengsuriya (2006) ที่กล่าวว่าแนวคิดของ Austin นั้น เน้นถ้อยคำที่มีลักษณะเป็นแบบแผนและค่อนข้างอยู่ในบริบทที่เป็นทางการสูง ซึ่งการสื่อสารของมนุษย์นั้นย่อมเกิดได้หลายบริบท ส่วนแนวคิดของ Searle มักเน้นศึกษาถ้อยคำที่อยู่ในบริบทประจำวันมากกว่า จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพลงประท้วงและวิเคราะห์รูปแบบของวรรณกรรมที่ปรากฏในนั้นเพื่อแสดงให้เห็นความสอดคล้องกันของหน้าที่และโครงสร้างทางภาษา จึงควรที่จะศึกษาเรื่องของวรรณกรรมตรงและวรรณกรรมอ้อม ประกอบด้วยโดยการวิจัยนั้นอิงแนวคิดของ Searle เป็นหลัก นอกจากนี้มุ่งศึกษาเพียงเพลงที่ได้รับการจัดอันดับว่าเป็นเพลงประท้วงที่ดีที่สุดตลอดกาล "Readers' Poll: The 10 Best Protest Song of All Time" จำนวน 10 เพลง ซึ่งได้รับการจัดอันดับโดยเว็บไซต์โรลลิงสโตน (Rolling Stone) นิตยสารชื่อดังเกี่ยวกับเพลงและวงการดนตรีของสหรัฐอเมริกา

## วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการใช้วรรณกรรมเพื่อการประท้วงในเพลงประท้วงยอดนิยม ตามการแบ่งประเภทวรรณกรรมของ John R. Searle (1969) ซึ่งประกอบด้วยวรรณกรรมการกล่าวความจริง การกล่าวชี้้นำ การกล่าวผูกพัน การกล่าวแสดงออก และการกล่าวประกาศ เพื่อศึกษาการใช้วรรณกรรมตรงและวรรณกรรมอ้อมที่ปรากฏในเพลงประท้วง
2. เพื่อศึกษาบทบาทของเพลงประท้วงที่มีต่อผู้ฟัง

## ทบทวนวรรณกรรม

### แนวคิดเรื่องวัจนกรรม (Speech acts)

วัจนกรรม เป็นการกระทำที่ผู้พูดหรือผู้เขียน (Speaker/Writer) กล่าวถ้อยคำใด ๆ (Utterance) กับผู้รับสาร (Hearer/Reader) ในบริบทใดบริบทหนึ่ง (Context) โดยที่ถ้อยคำนั้นทำหน้าที่แสดงการกระทำไปพร้อม ๆ กับการกล่าวถ้อยคำ (Deepadung, 2009, p. 77) แนวคิดวัจนกรรมของ John L. Austin เกิดขึ้นจากการรวบรวมงานทางด้านปรัชญาของเขา โดย Urmson and Warnock ในปี ค.ศ. 1961 ภายหลังการเสียชีวิตของออสตินหนึ่งปี ต่อมาในปี ค.ศ. 1962 พวกเขาตีพิมพ์ผลงานนี้ในชื่อ *How to do things with words* (Cerf, 1966, p. 262) ซึ่งต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขและตีพิมพ์ใหม่ในปี ค.ศ. 1975

วัจนกรรมตามแนวคิดของ Austin สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) วัจนกรรมตรงตามคำ (Locutionary act) คือ การกล่าวถ้อยคำที่สื่อความตรงตามรูปแบบทางภาษาและคำที่ประกอบเป็นถ้อยคำ

2) วัจนกรรมปฏิบัติ (Illocutionary act) คือ การกระทำบางสิ่งบางอย่างของผู้พูดผ่านทางถ้อยคำและถ้อยคำดังกล่าวก็ถือได้ว่าเป็นถ้อยคำที่มีพลังซึ่ง Austin เรียกพลังนี้ว่า “พลังวัจนกรรมปฏิบัติ” (Illocutionary force) กล่าวคือเป็นเจตนาที่แฝงอยู่เบื้องหลังถ้อยคำที่กล่าวออกมาซึ่งมักจะเป็นตามแบบแผนซึ่งพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ทั่วไป) ฉบับราชบัณฑิตยสภา ปี พ.ศ. 2560 ให้นิยามไว้ว่าเป็นข้อตกลงทางภาษาที่ใช้ร่วมกันและเป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้ใช้ภาษาเดียวกัน เช่น ในประโยคคำถามผู้พูดย่อมมีเจตนาต้องการคำตอบหรือความคิดเห็นบางอย่างจากผู้ฟังและผู้ฟังก็สนองตอบด้วยการแสดงความเห็นหรือไขข้อข้องใจของผู้พูด เป็นต้น Austin ได้แบ่งวัจนกรรมปฏิบัติออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ การกล่าวตัดสิน (Verdictives) การกล่าวแนะนำ (Exercitives) การกล่าวผูกพัน (Commissives) การกล่าวแสดงอาการ (Behavivitives) และการกล่าวแสดงเหตุผล (Expositives)

3) ผลวัจนกรรม (Perlocutionary act) คือ เมื่อผู้พูดกล่าวถ้อยคำก็ย่อมที่จะคาดหวังให้ผู้ฟังเข้าใจถึงเจตนาของผู้พูดรวมถึงกระทำการบางอย่างตามเจตนา นั้น ดังนั้นผลของวัจนกรรมเปรียบเสมือนการแสดงผลของถ้อยคำที่กล่าวออกมา (Austin, 1962, p. 109)

แนวคิดวัจนกรรมของ John R. Searle ลูกศิษย์ของ Austin และผู้สานต่อ และปรับแก้เรื่องเงื่อนไขเหมาะสม (Felicity conditions) ของแต่ละพลังวัจนกรรมปฏิบัติ เขาได้แสดงให้เห็นเงื่อนไขของวัจนกรรมในการสื่อสารโดยใช้ตัวอย่างจากวัจนกรรมการสัญญาไว้ในหนังสือชื่อ *Speech Acts: an Essays in the Philosophy of Language* ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1969 และยังเป็นผู้ที่เสนอแนวคิดเรื่องวัจนกรรมอ้อม (Indirect speech act) ในผลงานชื่อ *Indirect speech acts* ที่ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1975 อีกด้วย

เงื่อนไขวัจนกรรมที่ Searle (1969, pp. 54-71) เสนอประกอบด้วย

- 1) เงื่อนไขเนื้อหาข้อความ (Proposition content condition) หมายถึง กฎที่บอกเนื้อหาความ นำเสนอ ประกอบด้วยด้วยคำนาม ภาคแสดงซึ่งคำกริยาจะต้องแสดงเวลาในขณะพูดด้วย
- 2) เงื่อนไขขั้นเตรียมการ (Preparatory condition) หมายถึง กฎพื้นฐานซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่า วัจนกรรมที่เกิดขึ้นเป็นวัจนกรรมชนิดใดและจะต้องมีบริบทที่เหมาะสมเท่านั้นจึงสัมฤทธิ์ผล
- 3) เงื่อนไขความจริงใจ (Sincerity condition) หมายถึง กฎว่าถ้อยคำที่ผู้พูดกล่าวต้องเกิดจากความตั้งใจจริงหรือมีเจตนาที่เด่นชัด
- 4) เงื่อนไขความครบถ้วน (Essential condition) หมายถึง กฎที่ผู้พูดต้องพยายามทำให้การสื่อเจตนาบรรลุเป้าหมาย

นอกจากนี้ Searle (1969, pp. 12-20) ยังได้จำแนกวัจนกรรมออกเป็น 5 ประเภทใหม่ ได้แก่

- 1) การกล่าวความจริง (Representatives) คือถ้อยคำของผู้พูดที่มีจุดประสงค์เพื่อบอกเล่าข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้ฟัง เช่น การพูด (Saying) การยืนยัน (Asserting) การสรุป (Concluding) การโอ้อวด (Boasting) เป็นต้น
- 2) การกล่าวชี้แนะ (Directives) เป็นความพยายามที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทำอะไรสักอย่าง ซึ่งผู้พูดจะต้องใช้การเชิญชวน (Inviting) การขอรับ (Requesting) และการเสนอแนะ (Suggesting) เป็นต้น
- 3) การกล่าวผูกพัน (Commissives) เป็นการทำให้ผู้พูดสัญญาว่าจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในอนาคตด้วยการสัญญา (Promising) การสาบาน (Vowing) การรับประกัน (Guaranteeing) และการเสนอตัว (Offering) เป็นต้น
- 4) การกล่าวแสดงออก (Expressives) เป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึก รวมถึงทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น การขอบคุณ (Thanking) การแสดงความยินดี (Congratulating) การแสดงความเสียใจ (Expressing condolences) และการขอโทษ (Apologizing) เป็นต้น
- 5) การกล่าวประกาศ (Declarations) เป็นกิจกรรมที่ผู้พูดหรือผู้กระทำการให้ผู้อื่นได้รับรู้ข้อความตามประกาศส่วนมากจะเป็นบริบทที่เป็นทางการสูง ได้แก่ การกล่าวเปิดงาน (Opening a ceremony) การเสนอชื่อ (Nominating) การแต่งตั้ง (Appointing) เป็นต้น

นอกจากนี้เขายังได้แบ่งวัจนกรรมออกเป็น 2 ลักษณะ (Searle, 1979, p. 30)

1. วัจนกรรมตรง (Direct speech acts) คือ การใช้ถ้อยคำที่มีรูปแบบโครงสร้างทางภาษาที่ปรากฏ เช่น ประโยคบอกเล่า (Declarative sentences) ก็ใช้เพื่อแสดงข้อมูลหรือแสดงการบอกเล่า ส่วนประโยคคำถาม (Interrogative sentences) ก็ใช้เพื่อตั้งคำถาม ประโยคคำสั่ง (Imperative sentences) ใช้สำหรับออกคำสั่ง และประโยคอุทาน (Exclamative sentences) ใช้เพื่อแสดงอารมณ์หรือความรู้สึกต่าง ๆ

2. วัจนกรรมอ้อม (Indirect speech acts) คือ การใช้ถ้อยคำไม่ตรงตามรูปแบบโครงสร้างทางภาษาที่ปรากฏ ทั้งนี้ผู้ฟังต้องตีความจากบริบทแวดล้อม รวมทั้งความรู้พื้นฐานที่มีร่วมกับผู้พูด ในวัจนกรรมอ้อมนั้นประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง และประโยคอุทานไม่ได้ใช้เพื่อบอกกล่าว ตั้งคำถาม ออกคำสั่ง หรือแสดงความรู้สึกตามรูปแบบโครงสร้างที่ปรากฏ แต่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- 1) Did you know that I used to be a teacher?
- 2) Tell me whether there is something wrong in this room.
- 3) I insist that you come to my house.

จะเห็นได้ว่าตัวอย่าง 1) อยู่ในรูปประโยคคำถามแต่เป็นวัจนกรรมบอกกล่าว ตัวอย่าง 2) อยู่ในรูปประโยคคำสั่งแต่กลับทำหน้าที่ถามคำถามผู้ฟังเพื่อขอความคิดเห็น ส่วนตัวอย่าง 3) มีรูปเป็นประโยคบอกเล่าแต่ทำหน้าที่เชิงออกคำสั่งหรือขอร้องอยู่ในที่ นอกจากนี้วัจนกรรมปฏิบัติหนึ่งอาจมีได้หลายรูปแบบประโยคเช่นกัน

วัจนกรรมตรงและวัจนกรรมอ้อม ช่วยทำให้เข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางภาษา ความหมาย และเจตนาของผู้ส่งสาร ภาษาที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอาจไม่ได้เป็นไปตามรูปแบบภาษาที่กำหนดทางไวยากรณ์ ประโยคที่มีโครงสร้างทางไวยากรณ์เหมือนกันอาจเป็นวัจนกรรมที่ต่างกันได้นอกจากนี้ในการวิเคราะห์วัจนกรรมจะช่วยให้สามารถตีความถ้อยคำในกรณีที่ไวยากรณ์ไม่อาจบอกเจตนาที่แท้จริงของผู้ส่งสารได้และสิ่งสำคัญอีกอย่างคือบริบทแวดล้อมต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เข้าใจเจตนาผู้พูดได้ดีขึ้นด้วย

## ระเบียบวิธีวิจัย

### การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยเลือกเฉพาะบทเพลงที่ถูกจัดอันดับจากเว็บไซต์ Rolling Stone ในปี ค.ศ. 2014 ว่าเป็นเพลงประเภทยอดเยี่ยมตลอดกาล Rolling Stone นับเป็นเว็บไซต์หนึ่งที่มีความน่าเชื่อถือเพราะก่อตั้งมาเป็นระยะเวลายาวนานในสหรัฐอเมริกา และมีชื่อเสียงโด่งดังเกี่ยวกับเรื่องดนตรี การเมือง และวัฒนธรรมร่วมสมัย โดยเพลงที่ได้รับการจัดอันดับจากทางเว็บไซต์มีทั้งหมด 10 เพลง โดยส่วนมากเป็นบทเพลงที่อยู่ในช่วงปี ค.ศ. 1960 และ ค.ศ. 1970 โดยมีรายชื่อดังตารางที่ 1

## ตารางที่ 1 รายชื่อเพลงที่ใช้ในการศึกษา

| ชื่อเพลง                              | ศิลปิน                         | บันทึกเสียง                       | เผยแพร่                                |
|---------------------------------------|--------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------------|
| 1. Masters of War                     | Bob Dylan                      | April 24, 1963                    | May 27, 1963                           |
| 2. Ohio                               | Crosby, Stills, Nash and Young | May 21, 1970                      | June 1970                              |
| 3. For What It's Worth                | Buffalo Springfield            | December 5, 1966                  | December 23, 1966                      |
| 4. The Times They Are A-Changin       | Bob Dylan                      | October 24, 1963                  | 1964 (album)<br>March 8, 1965 (single) |
| 5. Eve of Destruction                 | Barry McGuire                  | July 15, 1965                     | August 1965                            |
| 6. Killing in the Name                | Rage Against the Machine       | 1991                              | November 2, 1992                       |
| 7. Blowin' in the Wind                | Bob Dylan                      | July 9, 1962                      | August 1963                            |
| 8. Fortunate Son                      | Creedence Clearwater Revival   | 1969                              | September 1969                         |
| 9. Hurricane                          | Bob Dylan                      | July 1975 and<br>October 24, 1975 | November 1975                          |
| 10. I-Feel-Like-I'm-Fixin'-to-Die Rag | Country Joe and the Fish       | July 1967 – September 1967        | November 1967                          |

ส่วนของเนื้อเพลงที่จะใช้ในการวิเคราะห์เลือกเก็บจากเว็บไซต์ Genius.com เนื่องจากบริษัทก่อตั้งมาแล้วเป็นเวลา 10 ปี และรวบรวมรายชื่อเนื้อเพลงและศิลปินไว้น้อยกว่า 25 ล้านเพลง โดยมีผู้เข้าเยี่ยมชมไม่น้อยกว่า 100 ล้านคนในแต่ละเดือน นอกจากนี้ยังมีผู้ติดตามผ่านช่องทางออนไลน์อีกมากมาย อย่างเช่นใน Facebook มียอดผู้ติดตาม 1,387,824 คน Twitter มีผู้ติดตาม 806,056 คน และ Youtube มียอดสมาชิก 5,180,237 คน จุดเด่นของเว็บไซต์คือมี application ให้ดาวน์โหลดไว้ใช้บนโทรศัพท์มือถือ และยังมีการอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมของเนื้อเพลงในแต่ละท่อนรวมถึงมีการลงทะเบียนสำหรับศิลปินและผู้ฟังเพื่อร่วมกันแก้ไขเนื้อเพลงและใส่คำอธิบายเพิ่มเติมในเพลงได้ (About Genius, n.d.)

## วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและกรอบทฤษฎีในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยวิธีวิจัยจากเอกสาร (Document research) ซึ่งคือเนื้อเพลงทั้งสิบเพลงที่ได้จากเว็บไซต์ Genius.com โดยนำมาถอดเป็นถ้อยคำ (Utterance) โดยหนึ่งโครงสร้างประโยคในภาษาอังกฤษซึ่งประกอบด้วยประโยคความเดียว (Simple sentence) ประโยคความรวม (Compound sentence) ประโยคความซ้อน (Complex sentence) และประโยคความรวมความซ้อน (Compound-complex sentence) นับเป็นหนึ่งในถ้อยคำ ซึ่งในหนึ่งถ้อยคำอาจมี คำ วลี อนุประโยคเป็นส่วนประกอบก็ได้ โดยที่ประโยคเหล่านั้นอาจอยู่ในรูปประโยคบอกเล่า ประโยคคำถามหรือประโยคคำสั่ง นอกจากนี้ประโยคที่มีการร้องซ้ำในท่อนคอรัสของเพลงจะนับเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นการจัดประเภทวัจนกรรมในเพลงประจักษ์ตามแนวคิดการแบ่งประเภทวัจนกรรมตาม Searle (1969) ร่วมกับแนวคิดเงื่อนไขวัจนกรรมของ Searle และเพื่อให้การวิเคราะห์มีความชัดเจนมากขึ้นผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เงื่อนไขวัจนกรรมในงานวิจัยของ Khompramoon (2018) Sungkaman (2016) และ Khraiboot and Kingkham (2016) มาเป็นกรอบในการศึกษาเพิ่มเติม ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาวัจนกรรมตรงและวัจนกรรมอ้อมโดยใช้แนวคิดของ Searle (1979) ร่วมกับการดูโครงสร้างมาลา (Mood) ของประโยคซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ (1) มาลาบอกเล่า (Declarative mood) ใช้เพื่อบอกหรือแจ้งถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยที่ประธานของประโยคจะวางไว้หน้าคำกริยา (2) มาลาถาม (Interrogative mood) ใช้เพื่อถามคำถามซึ่งคำกริยาจะวางอยู่หน้าประธานและอาจมีคำที่ใช้แสดงคำถาม (Question words) เช่น who what where ฯลฯ ปรากฏข้างหน้าประธานด้วยเช่นกัน และในประโยคคำถามจะปิดท้ายด้วยเครื่องหมายคำถาม (3) มาลาสั่ง (Imperative mood) ใช้ในการกระตุ้นผู้รับสารให้กระทำการบางอย่างมักขึ้นต้นด้วยคำกริยาและไม่มีประธานในประโยค (Sutherland, 2016. p. 57) โดยในส่วนนี้จะเป็นการดูความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างและหน้าที่ของประโยค หากโครงสร้างและหน้าที่ของประโยคมีความสัมพันธ์กัน เช่น ประโยคใช้โครงสร้าง Declarative mood เพื่อบอกเล่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือใช้โครงสร้าง Interrogative mood เพื่อถามคำถามจะถือว่าถ้อยคำนั้นเป็นวัจนกรรมตรง และหากรูปโครงสร้างประโยคกับหน้าที่ไม่สัมพันธ์กัน ตัวอย่างเช่น ในประโยคใช้โครงสร้าง Declarative mood เพื่อจุดประสงค์อื่น เช่น เสียดสี น้มน้ำว วิจารณ์ ฯลฯ ถ้อยคำนั้นจะถูกพิจารณาว่าเป็นวัจนกรรมอ้อม เนื่องจากแนวคิดเรื่องวัจนกรรมเป็นการศึกษาถ้อยคำโดยอาศัยบริบท ดังนั้นการวิเคราะห์แต่ละเพลงอาจใช้บริบททางสังคมหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาการแต่งเพลงเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาด้วย ในส่วนสุดท้ายเป็นการวิเคราะห์บทบาทของเพลงประจักษ์ว่าเพลงประจักษ์นั้นมักกระตุ้นให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดซึ่งผู้วิจัยใช้การตีความจากผลการวิเคราะห์ในส่วนแรก ประกอบกับบริบทของแต่ละเพลง

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นการสรุปผลประเภทวัจนกรรมที่พบในเพลงประจักษ์แต่ละเพลงตาม 5 กลุ่มวัจนกรรมของ Searle (1969) รวมถึงการสรุปภาพรวมประเภทกลุ่มวัจนกรรมทั้งหมดที่ปรากฏ ส่วนที่ 2 เป็นการสรุปการใช้วัจนกรรมตรงและวัจนกรรมอ้อมและส่วนสุดท้ายเป็นการสรุปผลบทบาทของเพลงประจักษ์ว่ามีเป้าหมายในการกระตุ้นผู้ฟังอย่างไร

### สรุปผลประเภทวัจนกรรมที่พบในแต่ละเพลงตาม 5 กลุ่มวัจนกรรมของ Searle

ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพลงแต่ละเพลงเริ่มต้นจากการให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพลงและเนื้อหาหลักของเพลงตลอดจนสถานการณ์ทางการเมืองและสังคมในช่วงเวลาที่เพลงออกสู่ตลาด จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ถ้อยคำในเนื้อเพลงเพื่อจัดประเภทวัจนกรรมในแต่ละบทเพลงซึ่งอ้างอิงแนวคิดตาม 5 กลุ่มวัจนกรรมของ Searle ดังได้แสดงในตารางที่ 2



ตารางที่ 2 สรุปผลประเภทวัจนกรรมที่พบในเพลงประท้วงแต่ละเพลงจำแนกตามประเภทวัจนกรรม

| รายชื่อเพลง                           | การกล่าวความจริง | การกล่าวชื่นชม | การกล่าวผูกพัน | การกล่าวแสดงออก | การกล่าวประกาศ | จำนวนถ้อยคำ |
|---------------------------------------|------------------|----------------|----------------|-----------------|----------------|-------------|
| 1. Masters Of War                     | 2                | 2              | 5              | 19              | -              | 28          |
| 2. Ohio                               | 4                | 2              | -              | -               | -              | 6           |
| 3. For What It's Worth                | 6                | -              | -              | 3               | -              | 9           |
| 4. The Times They Are A-Changin'      | 7                | 12             | -              | 2               | -              | 21          |
| 5. Eve Of Destruction                 | 6                | 2              | -              | 13              | -              | 21          |
| 6. Killing In The Name                | 1                | -              | 1              | 4               | -              | 6           |
| 7. Blowin' In The Wind                | -                | -              | -              | 11              | -              | 11          |
| 8. Fortunate Son                      | -                | -              | -              | 12              | -              | 12          |
| 9. Hurricane                          | 38               | -              | -              | 12              | -              | 50          |
| 10. I Feel Like I'm Fixin' To Die Rag | 3                | 6              | -              | 8               | -              | 17          |
| รวม                                   | 67               | 24             | 6              | 84              | -              | 181         |

1. Masters of War - Bob Dylan (1963)

บทเพลงนี้มีเนื้อหาวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของผู้นำหรือรัฐบาลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำสงคราม ซึ่ง Bob Dylan ได้นำเสนอความเคืองชุ่นของเขาผ่านหลากหลายวัจนกรรมซึ่งถอดถ้อยคำจากบทเพลงได้จำนวน 28 ถ้อยคำ ปรากฏวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกมากที่สุดเป็นจำนวน 19 ถ้อยคำ รองลงมาเป็นวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวผูกพัน จำนวน 5 ถ้อยคำ อันดับต่อมาคือวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวชื่นชม จำนวน 2 ถ้อยคำ และกลุ่มการกล่าวความจริง จำนวน 2 ถ้อยคำ

ในบทเพลง Masters of War นี้นำเสนอโดยการใช้วัจนกรรมการสั่ง/ขอร้อง ในการดึงความสนใจของผู้นำ/ผู้ฟัง ให้ตระหนักถึงสิ่งที่ไม่ถูกต้องด้วยการใช้ถ้อยคำว่า “Come, you masters of war” จากนั้นเป็นการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของผู้แต่งที่มีต่อผู้นำ (Masters) ด้วยการตำหนิและเสียดสีการกระทำที่ไม่ถูกต้อง อย่างเช่น “You play with my world Like it's your little toy” เป็นการตำหนิการกระทำของผู้นำว่าทำเหมือนโลกนี้เป็นเพียงแค่ของเล่นหรือ “A world war can be won, you want me to believe” เป็นการเสียดสีผู้นำหรือรัฐบาลว่า “ที่คุณบอกให้ฉันเชื่อว่าจะมีชัยชนะในสงครามได้นั้น มันไม่ใช่เรื่องจริง” ผู้แต่งใช้วัจนกรรมในกลุ่มการกล่าวแสดงออกมากที่สุดเนื่องจากวัจนกรรมกลุ่มนี้เป็นถ้อยคำที่แสดงความรู้สึก อารมณ์ และทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังหรือสิ่งรอบตัว นอกจากนี้มีการใช้วัจนกรรมการบอกเล่าในบางส่วนเช่น “I just want you to know / I can see through your masks” สุดท้ายเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกโกรธเคืองที่มีต่อผู้นำหรือรัฐบาลผ่านวัจนกรรมการขู่ ตัวอย่างเช่น “And I'll stand over your grave / 'Til I'm sure that you're dead”

## 2. Ohio - Crosby, Stills, Nash and Young (1970)

จากผลการศึกษาสามารถถอดเป็นถ้อยคำออกมาได้จำนวน 6 ถ้อยคำ โดยไม่นับถ้อยคำซ้ำ จากนั้นพบว่าบทเพลงนี้ใช้กลุ่มวัจนกรรมการกล่าวความจริงมากที่สุดเป็นจำนวน 4 ถ้อยคำ และรองลงมาเป็นกลุ่มการกล่าวซ้ำ จำนวน 2 ถ้อยคำ

ในแต่ละท่อนเนื้อร้องของบทเพลง Ohio นำเสนอโดยการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริงในการเล่าเรื่องราวสะท้อนเหตุการณ์ในวันที่เกิดเหตุการณ์จลาจลระหว่างนักศึกษาและเจ้าหน้าที่รัฐ ตัวอย่างเช่น การเล่าว่าในวันนั้นเกิดการชุมนุมวุ่นวายและมี 4 คนเสียชีวิต โดยใช้ประโยคว่า “This summer I hear the drummin' / Four dead in Ohio” และจบด้วยการใช้วัจนกรรมการแนะนำเพื่อเป็นการบอกว่าเรื่องนี้ควรได้รับการพิจารณาและจัดการอย่างถูกต้อง (Should have been done long ago) และใช้วัจนกรรมการถามเพื่อเป็นการกระตุ้นผู้ฟังว่าคิดเห็นอย่างไรกับเรื่องที่เกิดขึ้นโดยใช้ประโยคว่า “What if you knew her and found her dead on the ground? / How can you run when you know?”

## 3. For What It's Worth - Buffalo Springfield (1966)

จากผลการศึกษาพบว่ามีการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริงมากที่สุดเป็นจำนวน 6 ถ้อยคำ และรองลงมาเป็นกลุ่มการกล่าวแสดงออกจำนวน 3 ถ้อยคำ จำนวนถ้อยคำที่ถอดมาจากบทเพลงได้ทั้งหมด 9 ถ้อยคำ

เพลง For What It's Worth ใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริงในการบอกเล่าเรื่องราวเป็นส่วนมาก ตัวอย่างเช่น “There's something happening here / But what it is ain't exactly clear” เป็นการเปิดประเด็นโดยการให้ข้อมูลแก่ผู้ฟังจากนั้นมีการนำเสนอโดยแทรกวัจนกรรมการเสียดสี เช่น “There's a man with a gun over there / Telling me I got to beware” เป็นการเสียดสีการกระทำของตำรวจที่ใช้ความรุนแรง (There's a man with a gun) จากนั้นในทุกท่อนที่เป็นคอรัสผู้แต่งจะเริ่มด้วยการแสดงความคิดเห็นสลับไปกับการบอกเล่า โดยใช้ประโยคว่า “I think it's time we stop” เพื่อเป็นการย้ำว่าเราควรหยุดความรุนแรงเหล่านี้

## 4. The Times They Are A-Changin' - Bob Dylan (1963)

จากการศึกษาสามารถถอดถ้อยคำออกมาได้จำนวน 21 ถ้อยคำ พบว่ามีการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวซ้ำมากที่สุดเป็นจำนวน 12 ถ้อยคำ รองลงมาเป็นกลุ่มการกล่าวความจริงจำนวน 7 ถ้อยคำ และกลุ่มการกล่าวแสดงออกจำนวน 2 ถ้อยคำ

The Times They Are A-Changin' ใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวซ้ำมากที่สุดซึ่งพบว่าเป็นการใช้วัจนกรรมการสั่ง/การขอร้องในการดึงความสนใจของเป้าหมาย เพื่อให้ฟังหรือกระทำการบางอย่างต่อสิ่งที่เขาจะนำเสนอในบทเพลง ตัวอย่างเช่น การดึงความสนใจของผู้คนให้ยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้น “Come gather 'round people, wherever you roam / And admit that the waters around you have grown / And accept it that soon you'll be drenched to the bone” จากนั้นใช้วัจนกรรมการบอกเล่าในการนำเสนอข้อเท็จจริง เช่น “And there's no tellin' who that it's namin' / For the loser now will be later to

win For the times they are a-changin'" เป็นการบอกว่าไม่สามารถมีใครตัดสินได้ว่าใครจะเป็นผู้ชนะหรือแพ้ สำหรับผู้แพ้อาจกลายเป็นผู้ชนะได้เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป และยังพบวัจนกรรมการเตือนที่ถูกใช้เพื่อเตือนเหล่าผู้นำว่าการเปลี่ยนแปลงใกล้เข้ามาทุกทีแล้วดังเช่นประโยคที่กล่าวว่า "The battle outside ragin' / Will soon shake your windows and rattle your walls / For the times they are a-changin'"

##### 5. Eve of Destruction - Barry McGuire (1965)

จากการศึกษาสามารถถอดถ้อยคำออกมาได้ 21 ถ้อยคำ พบว่ามีการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกมากที่สุดจำนวน 13 ถ้อยคำ รองลงมาเป็นกลุ่มการกล่าวความจริงจำนวน 6 ถ้อยคำ และสุดท้ายคือวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวขี้น้ำจำนวน 2 ถ้อยคำ

เพลง Eve of Destruction นำเสนอบทเพลงผ่านการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริงเพื่อส่งสารไปยังผู้ฟังให้เห็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น การเล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับโลกฝั่งตะวันออกที่กำลังมีสงครามผ่านถ้อยคำว่า The eastern world it is explodin' / Violence flarin', bullets loadin' รวมทั้งสลับกับการสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้แต่งผ่านการใช้วัจนกรรมการแสดงความคิดเห็น เช่น "This whole crazy world is just too frustratin'" และใช้วัจนกรรมการเตือนเพื่อเตือนให้ผู้ฟังรับรู้และตระหนักถึงอันตรายของสงคราม เช่น "If the button is pushed, there's no running away / There'll be no one to save with the world in a grave" รวมถึงใช้วัจนกรรมการถามเพื่อกระตุ้นผู้ฟังให้รับรู้ถึงสิ่งที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ เช่น "Can't you see the fears that I'm feeling today?" เป็นการถามผู้ฟังว่ารู้สึกเช่นเดียวกับเขาหรือไม่ ตอนท้ายผู้แต่งทิ้งท้ายด้วยการเสียดสีการกระทำที่ไม่ถูกต้องของรัฐบาล "The poundin' of the drums, the pride and disgrace / You can bury your dead, but don't leave a trace/ Hate your next-door-neighbour, but don't forget to say grace"

##### 6. Killing In the Name - Rage against the Machine (1992)

จากการศึกษาสามารถถอดถ้อยคำออกมาได้จำนวน 6 ถ้อยคำ พบว่ามีการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกมากที่สุดจำนวน 4 ถ้อยคำ รองลงมาเป็นกลุ่มการกล่าวความจริงจำนวน 1 ถ้อยคำ และสุดท้ายคือวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวผูกพันจำนวน 1 ถ้อยคำ

เพลง Killing In The Name นำเสนอโดยใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกในการเสียดสีและตำหนิการกระทำของตำรวจที่ใช้ความรุนแรงกับคนผิวสีแต่กลับไม่ได้รับโทษแต่อย่างใดซึ่งผู้แต่งการกล่าวซ้ำ ๆ หลายรอบเพื่อเป็นการแสดงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้แต่งรวมถึงเน้นย้ำการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น "Some of those that work forces, are the same that burn crosses" / "You justify those that died / By wearing the badge, they're the chosen whites" รวมถึงใช้การตำหนิเป็นการกระตุ้นผู้ฟังให้เกิดความรู้สึกอยากต่อต้านสิ่งเหล่านี้โดยใช้ข้อความเช่น "Now you do what they told ya" เป็นสื่อว่าคนทั่วไปมักทำตามที่รัฐบาลบอก ซึ่งการกระทำบางอย่างก็เป็นสิ่งเลวร้าย ดังนั้นข้อความนี้อาจสามารถทำให้ผู้ฟังตระหนักถึงการกระทำเหล่า

จากนั้นปิดท้ายด้วยการประกาศตัวของผู้แต่งว่าเขาจะไม่ทำตามที่รัฐบาลบอกโดยผ่านวัจนกรรมกรหู่คือ “Fuck you, I won't do what you tell me”

#### 7. Blowin' in the Wind - Bob Dylan (1962)

จากการศึกษาสามารถถอดถ้อยคำออกมาได้จำนวน 11 ถ้อยคำ พบว่าเป็นการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกทั้งหมด

เพลงนี้เป็นการนำเสนอโดยใช้ประโยคคำถามเกือบจะทั้งหมด โดยแต่ละประโยคนั้นมิได้มีเจตนาที่จะให้ใครมาตอบแต่เสมือนเป็นการเปรียบเทียบกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่กำลังเป็นประเด็นอยู่ในช่วงนั้น เป็นการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของผู้แต่งไปยังผู้ฟัง ซึ่งพบว่าคำถามเหล่านั้นแฝงไว้ด้วยวัจนกรรม การแสดงความคิดเห็นของศิลปินและเป็นการเสียดสีการกระทำอันไม่ถูกต้องที่เกิดขึ้นในสังคม ตัวอย่างเช่น “Yes, and how many times must the cannonballs fly before they're forever banned?” ที่ใช้ในการเสียดสีการกระทำของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาในการเข้าร่วมทำสงครามต่าง ๆ หรือ “Yes, and how many years can a mountain exist before it is washed to the sea?” เป็นการแสดงมุมมองและทัศนคติของผู้แต่งซึ่งตีความได้ว่าไม่มีสิ่งใดคงอยู่ได้ตลอดไปแม้แต่ภูเขาสักวันก็ต้องโดนชะล้างหายลงทะเล

#### 8. Fortunate Son - Creedence Clearwater Revival (1969)

จากการศึกษาสามารถถอดถ้อยคำออกมาได้จำนวน 12 ถ้อยคำ พบว่ามีการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกทั้งหมด

ในเพลงนี้นำเสนอโดยใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกซึ่งเป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกและความคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้แต่งโดยใช้วัจนกรรมในการแสดงความคิดเห็นและการเสียดสีในการสะท้อนเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในสังคมอเมริกันคือการที่ชนชั้นล่างต้องถูกส่งไปสนามรบแต่พวกที่มีฐานะกลับสามารถใช้เงินเพื่อหลีกเลี่ยงการไปรบได้ ตัวอย่างเช่น “Some folks are born silver spoon in hand / Lord, don't they help themselves, no” เป็นการบอกว่าคนรวยทั้งหลายนั้นย่อมมีหนทางที่จะช่วยตัวเองเพื่อไม่ต้องไปร่วมรบได้ และยังมีการเสียดสีความไม่ยุติธรรมในเรื่องชนชั้นนี้ด้วยคำกล่าวที่ว่า “It ain't me, it ain't me / I ain't no senator's son, son / I ain't no fortunate one, no” แปลได้ความว่า “ฉันไม่ใช่ลูกคนในสภาและฉันก็ไม่ใช่ผู้โชคดียด้วย” เป็นถ้อยคำที่ปรากฏในทุกท่อนของเนื้อเพลงตรงส่วนคอรัสเพื่อเป็นการเน้นย้ำแนวความคิดของผู้แต่งที่มีต่อความไม่ยุติธรรมในสังคม

#### 9. Hurricane - Bob Dylan (1975)

จากการศึกษาสามารถถอดถ้อยคำออกมาได้จำนวน 50 ถ้อยคำ พบว่ามีการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริงมากที่สุดเป็นจำนวน 38 ถ้อยคำ รองลงมาเป็นวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกจำนวน 12 ถ้อยคำ

บทเพลงนี้นำเสนอโดยการบอกเล่าเรื่องราวบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับนักมวยคนหนึ่ง ซึ่งต้องรับโทษติดคุกโดยการตัดสินที่ไม่ยุติธรรมด้วยความที่เขาเป็นคนผิวดำ ผู้แต่งใช้วัจนกรรมการบอกเล่าในการบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันเกิดเหตุตลอดจนการตัดสินคดีความ ตัวอย่างเช่น Pistol shots ring

out in the barroom night / Enter Patty Valentine from the upper hall she sees the bartender in a pool of blood / Cries out, “My God, they killed them all!” เป็นการเล่าเรื่องว่ามีการยิงกันในบาร์แห่งหนึ่งซึ่งผู้เห็นเหตุการณ์คือ Patty Valentine นอกจากนี้ผู้แต่งใช้วัจนกรรมการแสดงความคิดเห็นเพื่อสื่อถึงมุมมองหรือทัศนคติของเขาคือ Patty Valentine ที่มีต่อเหตุการณ์ เช่น “The man the authorities came to blame / For something that he never done” เป็นการสื่อว่านักมวยที่มีชื่อเสียงอย่างมากคนหนึ่งต้องถูกกล่าวหาในสิ่งที่เขาไม่ได้ทำและยังมีการเสียดสีถึงการกระทำที่ไม่ถูกต้องต่าง ๆ แทรกอยู่ในเนื้อเพลงในบางท่อนเช่น “If you’re black you might as well not show up on the street / Unless you want to draw the heat” ซึ่งเป็นการเสียดสีความไม่เสมอภาคในสังคมอเมริกาที่ชาวผิวดำต้องได้รับความทุกข์ยาก

#### 10. I Feel Like I'm Fixin' to Die Rag - Country Joe and the Fish (1967)

จากการศึกษาสามารถถอดถ้อยคำออกมาได้จำนวน 17 ถ้อยคำ พบว่ามีการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกจำนวน 8 ถ้อยคำ วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวชี้แจงจำนวน 6 ถ้อยคำ อันดับสุดท้ายคือวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริงจำนวน 3 ถ้อยคำ

จากการศึกษาพบว่าเพลงนี้น่าสนใจโดยการที่วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของผู้แต่งที่มีต่อการทำสงครามโดยใช้การเสียดสีและแสดงความคิดเห็นตัวอย่างเช่น “So put down your books and pick up a gun / Going to have a whole lot of fun” เป็นการประชดประชันให้กลุ่มคนที่ถูกเกณฑ์ไปทำสงครามนั้นวางหนังสือลงและหยิบปืนขึ้นมาแทนเพื่อจะได้เจอกับเรื่องราวสุดสนุกซึ่งในความเป็นจริงนั้นผู้แต่งมีเจตนาต้องการจะสื่อว่าคนที่เกณฑ์ไปรบนั้นมักเป็นเยาวชนซึ่งกำลังอยู่ในวัยเรียนแต่กลับต้องถืออาวุธแทนการถือหนังสือ เจตนาที่ใช้ประโยคสื่อความหมายไม่ตรงกับหน้าที่ของรูปประโยคนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นกลวิธีของผู้แต่งที่ต้องการเสียดสีการกระทำบางอย่างซึ่งผู้ฟังต้องตีความเอาเอง ในส่วนของวัจนกรรมการสั่ง/ขอร้องใช้เพื่อการเชิญชวนให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการร้องเพลงเช่น “Give me an F / Give me an I / Give me an S / Give me an H” เป็นต้น

### สรุปภาพรวมประเภทกลุ่มวัจนกรรมที่พบจากบทเพลงทั้งหมด

ตารางที่ 3 ประเภทของกลุ่มวัจนกรรมที่ปรากฏในเพลงประท้วง

| กลุ่มวัจนกรรม                              | จำนวน | ค่าเฉลี่ย |
|--------------------------------------------|-------|-----------|
| 1. กลุ่มการกล่าวแสดงออก (Expressives)      | 84    | 46.41 %   |
| 2. กลุ่มการกล่าวความจริง (Representatives) | 67    | 37.02 %   |
| 3. กลุ่มการกล่าวชี้แจง (Directives)        | 24    | 13.26 %   |
| 4. การกล่าวผูกพัน (Commissives)            | 6     | 3.31 %    |
| 5. กลุ่มการกล่าวประกาศ (Declarations)      | -     | 0 %       |
| รวม                                        | 181   | 100 %     |

จากตารางที่ 3 แสดงผลวัจนกรรมที่พบใน 10 เพลงประจักษ์ ซึ่งได้ทำการถอดถ้อยคำออกมาได้จำนวนทั้งสิ้น 181 ถ้อยคำ พบว่าในบรรดาถ้อยคำทั้งหมดแบ่งเป็นวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกจำนวน 84 ถ้อยคำ ซึ่งคิดเป็น 46.41 % วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริงจำนวน 67 ถ้อยคำ ซึ่งคิดเป็น 37.02 % วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวชี้แนะพบจำนวน 24 ถ้อยคำ คิดเป็น 13.26 % วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวผูกพันจำนวน 6 ถ้อยคำ คิดเป็น 3.31 % โดยในแต่ละกลุ่มวัจนกรรมยังพบวัจนกรรมย่อย ดังต่อไปนี้

#### 1. กลุ่มการกล่าวแสดงออก (Expressives)

ตารางที่ 4 วัจนกรรมย่อยที่พบในวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออก

| วัจนกรรม                      | จำนวน | ค่าเฉลี่ย |
|-------------------------------|-------|-----------|
| 1. วัจนกรรมการแสดงความคิดเห็น | 33    | 39.29 %   |
| 2. วัจนกรรมการเสียดสี         | 31    | 36.90 %   |
| 3. วัจนกรรมการตำหนิ           | 11    | 13.10 %   |
| 4. วัจนกรรมการเตือน           | 6     | 7.14 %    |
| 5. วัจนกรรมการปรึกษา          | 2     | 2.38 %    |
| 6. วัจนกรรมการแสดงความเสียใจ  | 1     | 1.19 %    |
| รวม                           | 84    | 100 %     |

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นวัจนกรรมย่อยที่พบในวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออก ได้แก่ วัจนกรรมการแสดงความคิดเห็นจำนวน 33 ถ้อยคำ คิดเป็น 39.29 % วัจนกรรมการเสียดสี 31 ถ้อยคำ คิดเป็น 36.90 % วัจนกรรมการตำหนิจำนวน 11 คิดเป็น 13.10 % วัจนกรรมการเตือนจำนวน 6 ถ้อยคำ คิดเป็น 7.14 % วัจนกรรมการปรึกษา 2 ถ้อยคำ คิดเป็น 2.38 % และวัจนกรรมการแสดงความเสียใจจำนวน 1 ถ้อยคำ คิดเป็น 1.19 %

##### 1) วัจนกรรมการแสดงความคิดเห็น

ผู้วิจัยอิงตามแนวคิด Khompramoon et al. (2018, p. 126) ที่กล่าวว่าถ้อยคำที่เป็นวัจนกรรมการแสดงความคิดเห็นต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

เงื่อนไขเนื้อหาความ: เป็นข้อความที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกหรือความคิดของผู้พูด

เงื่อนไขเตรียมการ: ผู้พูดต้องการแสดงถึงอารมณ์ ความรู้สึกหรือความคิดเห็นให้ผู้ฟังทราบ

เงื่อนไขความจริงใจ: ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังรับทราบถึงเรื่องนั้น ๆ

เงื่อนไขความครบถ้วน: ถือเป็นความพยายามของผู้พูดที่ต้องการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลาย

ตัวอย่าง “Yeah, my blood’s so mad, feels like coagulation”

(Eve Of Destruction: Barry McGuire)

ผู้แต่งใช้ถ้อยคำนี้แสดงถึงอารมณ์โกรธอย่างมากและไม่พอใจอย่างมากเปรียบเหมือนความโกรธนั้นแทบจะทำให้เลือดแข็งตัวเลยทีเดียว ด้านเงื่อนไขเนื้อความเป็นการแสดงอารมณ์หรือความรู้สึกของผู้พูดที่มีต่อบริบทการทำความผิด เขาแสดงความไม่พอใจต่อการสร้างระเบิดนิวเคลียร์ในช่วงสงครามซึ่งพิจารณาจากประโยคกล่าวที่ไว้ในเนื้อเพลงว่า “If the button is pushed, there’s no running away” ซึ่งหมายความว่าหากมีการระเบิดเกิดขึ้นจะไม่มีใครหนีรอดไปได้ หากพิจารณาตามเงื่อนไขทั้ง 4 ดังถ้อยคำนี้จึงจัดได้ว่าเป็นวัจนกรรมกรแสดงความคิดเห็นซึ่งผู้พูดใช้ในการถ่ายทอดความรู้สึกไปยังผู้ฟังว่าตนรู้สึกอย่างไรกับเหตุการณ์ความรุนแรงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงสงคราม

## 2) วัจนกรรมกรเสียดสี

เนื่องจาก Searle ไม่ได้กล่าวถึงเงื่อนไขเหมาะสมของวัจนกรรมกรเสียดสีโดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้แนวคิดของ Sungkaman (2016, p. 160) ที่กล่าวว่าถ้อยคำที่จัดเป็นวัจนกรรมกรเสียดสีต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

เงื่อนไขเนื้อความ: เป็นการบ่งชี้ข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องของผู้ฟังหรือของผู้อื่นในอดีต

เงื่อนไขเตรียมการ: ผู้พูดใช้ถ้อยคำสื่อความหมายไม่ตรงกับรูปประโยค

เงื่อนไขความจริงใจ: ความตั้งใจของผู้พูดให้ที่ความหมายของถ้อยคำต่างกับความหมายของรูปภาษา

เงื่อนไขความครบถ้วน: ผู้ฟังต้องรับภาระในการตีความตามเจตนาเอง

ตัวอย่าง “There’s a man with a gun over there telling me I got to beware”

(For What It’s Worth: Buffalo Springfield)

ถ้อยคำนี้กล่าวว่า “ผู้ชายที่ถือปืนตรงนั้นบอกฉันให้ระวัง” เนื่องจากเพลงนี้แต่งขึ้นจากเหตุการณ์จลาจลที่ซันเซ็ทสตรีปดังนั้นผู้ชายที่ยืนตรงนั้นหมายถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจและในถ้อยคำนี้มีความหมายแอบแฝงโดยมุ่งวิจารณ์ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้อาวุธปืนในการข่มขู่ผู้ประท้วง อีกนัยหนึ่งอาจเป็นการบอกว่าฝ่ายตำรวจนั้นเป็นฝ่ายที่ใช้ความรุนแรง ด้านเนื้อหาข้อความเป็นการเป็นการบ่งชี้ข้อบกพร่องของตำรวจในเหตุการณ์จลาจลที่ซันเซ็ทสตรีป ผู้พูดตั้งใจใช้ถ้อยคำสื่อความหมายไม่ตรงกับรูปประโยคโดยการใช้อุปประโยคบอกเล่าเพื่อเป็นการบรรยายแต่มีเจตนาเสียดสีซึ่งในการใช้คำว่า “a man with a gun” หากพิจารณาร่วมกับบริบทจะตีความได้ว่าหมายถึงตำรวจ ซึ่งถ้อยคำนี้ผู้ฟังต้องรับภาระในการตีความและแปลเจตนาของผู้พูดเอง ดังนั้นถ้อยคำนี้จึงเข้าเงื่อนไขเป็นวัจนกรรมกรเสียดสี

## 3) วัจนกรรมกรตำหนิ

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เงื่อนไขเหมาะสมของวัจนกรรมตามแนวคิด Khompramoon et al. (2018, p. 124) ซึ่งกล่าวว่าถ้อยคำที่เป็นวัจนกรรมกรตำหนิต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

เงื่อนไขเนื้อความ: เป็นการกระทำของผู้ฟัง

เงื่อนไขเตรียมการ: ผู้พูดเชื่อว่าการกระทำนั้นไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมและอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ฟัง

เงื่อนไขความจริงใจ: ผู้พูดเชื่อว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องจริง ๆ

เงื่อนไขความครบถ้วน: ถือเป็นการพยายามของผู้พูดที่ต้องการให้ผู้ฟังตระหนักต่อการกระทำของตน

ตัวอย่าง “You put a gun in my hand and you hide from my eyes”

(Masters Of War: Bob Dylan)

จากคำกล่าวข้างต้นแปลได้ความว่า “คุณเอาปืนมาใส่มือฉัน แล้วคุณก็ไปพ้นจากสายตาฉัน” ผู้แต่งไม่ได้เพียงต้องการจะสื่อความตามตัวอักษรที่ปรากฏ เนื่องจากเพลงนี้แต่งขึ้นจากความรุนแรงของสงครามในช่วงยุคสงครามเย็น มีทหารของอเมริกามากมายที่ถูกส่งตัวไปร่วมรบในสงครามตัวแทนต่าง ๆ ดังนั้น Bob Dylan จึงต้องการจะวิจารณ์การกระทำของผู้มีอิทธิพล โดยการเปรียบเทียบการเอาปืนใส่มือเปรียบได้กับการที่ส่งคนออกไปช่วยรบและประโยคที่บอกว่า “คุณไปซ่อนพ้นสายตาฉัน” หมายความว่าในขณะที่ส่งคนไปรบตัวผู้นำเองกลับอยู่ในที่ปลอดภัย เงื่อนไขด้านเนื้อความคือการกระทำของผู้ฟัง เงื่อนไขการเตรียมการและเงื่อนไขความจริงใจคือผู้พูดเชื่อว่าการกระทำนั้นไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมจริง ๆ และมีเงื่อนไขครบถ้วนที่เป็นความพยายามของผู้พูดที่ต้องการให้ผู้ฟังตระหนักต่อการกระทำของตนดังนั้นถ้อยคำนี้จึงจัดเป็นวัจนกรรมการตำหนิ

#### 4) วัจนกรรมการเตือน

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เงื่อนไขเหมาะสมของวัจนกรรมการเตือนตามแนวคิดของ Searle (1969, pp. 66-67) ซึ่งกล่าวว่าถ้อยคำที่เป็นวัจนกรรมการเตือนต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

เงื่อนไขเนื้อความ: เป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ในอนาคต

เงื่อนไขเตรียมการ: ผู้พูดและผู้ฟังไม่ทราบว่าเหตุการณ์จะเกิดขึ้นจริงและเหตุการณ์นั้นอาจไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังหรืออาจไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง

เงื่อนไขความจริงใจ: ผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์ไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟังและเหตุการณ์นั้นอาจไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง

เงื่อนไขความครบถ้วน: การกระทำที่นำไปสู่ผลที่ว่าเหตุการณ์ไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟังและเหตุการณ์นั้นอาจไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง

ตัวอย่าง “The battle outside ragin' / Will soon shake your windows and rattle your walls / For the times they are a-changin'”

(The Times They Are A-Changin': Bob Dylan)



ข้อความนี้เป็นการที่ผู้แต่งใช้เตือนเหล่าผู้นำถึงการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นและการเคลื่อนไหวเรียกร้องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนกำลังดำเนินอยู่และใกล้เข้ามาทุกที เงื่อนไขเนื้อความคือการกล่าวถึงเหตุการณ์ในอนาคต ดูได้จากคำว่า will / soon เงื่อนไขเตรียมการคือผู้ฟังไม่อาจทราบว่าการณ์จะเกิดขึ้นจริงและเหตุการณ์นั้นอาจไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง เงื่อนไขความจริงใจคือผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์ไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้ฟังในที่นี้คือการที่ผู้นำอาจไม่ได้ให้ความสนใจต่อการประท้วงที่เกิดขึ้น เมื่อพิจารณาตามเงื่อนไขเหมาะสมแล้วถ้อยคำนี้จึงสามารถจัดได้ว่าเป็นวัจนกรรมการเตือน

#### 5) วัจนกรรมการบริภาษ

Khraiboot and Kingkham (2016, p. 66) กล่าวว่าถ้อยคำที่จัดเป็นวัจนกรรมการบริภาษต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

เงื่อนไขเนื้อความ: ข้อความที่ผู้ฟังเป็นเป้าหมายในการบริภาษ

เงื่อนไขเตรียมการ: ผู้พูดต้องการระบายความไม่พึงพอใจต่อการกระทำของผู้ฟังที่มีความผิดหรือไม่น่าพึงพอใจ

เงื่อนไขความจริงใจ: ผู้พูดเชื่อว่าการกระทำของผู้ฟังที่มีความผิดหรือไม่น่าพึงพอใจจริง

เงื่อนไขความครบถ้วน: เป็นความพยายามของผู้พูดที่ต้องการทำร้ายจิตใจผู้ฟังที่เป็นเป้าหมาย

ตัวอย่าง “Like Judas of old / You lie and deceive”

(Masters Of War: Bob Dylan)

ถ้อยคำนี้มีเงื่อนไขเนื้อความ คือ เป็นข้อความที่ผู้ฟังเป็นเป้าหมายในการบริภาษซึ่งก็คือผู้นำในการทำสงคราม เนื่องจากการกระทำของเขาถูกมองว่าไม่เหมาะสม จากบทเพลงพูดที่มีการกล่าวถึงผู้ริเริ่มและเตรียมการสงคราม (ในบทเพลงดีแลนแทนด้วยคำว่า Masters) ปลอดภัยและสุขสบายอยู่ในบ้านของตนในขณะที่คนธรรมดา (มักเป็นช่วงวัยรุ่น) ถูกบังคับให้ออกไปเข้าร่วมในสงครามและต้องเผชิญหน้ากับความกลัว เงื่อนไขเตรียมการคือผู้พูดต้องการระบายความไม่พึงพอใจต่อการกระทำของผู้ฟังที่มีความผิดหรือไม่น่าพึงพอใจโดยการประณามว่าเป็นพวกโกหกหลอกลวง (You lie and deceive) เหมือนกับ Judas ซึ่งมักเป็นคำที่ไว้ใช้แสดงถึงคนที่ทรยศ เงื่อนไขความจริงใจคือผู้พูดเชื่อว่าการกระทำของผู้ฟังที่มีความผิดหรือไม่น่าพึงพอใจจริง ๆ และเงื่อนไขความครบถ้วนเป็นความพยายามของผู้พูดที่ต้องการทำร้ายจิตใจผู้ฟังที่เป็นเป้าหมาย ดังนั้นถ้อยคำนี้จึงสามารถจัดได้ว่าเป็นวัจนกรรมการบริภาษ

#### 6) วัจนกรรมการแสดงความรู้สึก

Khraiboot and Kingkham (2016, p. 66) กล่าวว่าถ้อยคำที่จัดเป็นวัจนกรรมการแสดงความรู้สึกต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

เงื่อนไขเนื้อความ: เนื้อหาข้อความสอดคล้องกับการแสดงความรู้สึก

เงื่อนไขเตรียมการ: เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงและผู้พูดมีความรู้สึกต่อสิ่งนั้น

เงื่อนไขความจริงใจ: ผู้พูดเชื่อว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงและผู้พูดมีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นอย่างแท้จริง

เงื่อนไขความครบถ้วน: เป็นความพยายามของผู้พูดที่ต้องการแสดงความรู้สึกให้  
สาธารณชนได้ทราบ

ตัวอย่าง “To see him obviously framed / Couldn't help but make me feel ashamed  
to live in a land / Where justice is a game”

(Hurricane: Bob Dylan)

บทเพลงบรรยายถึงสถานการณ์ความเจ็บปวดของ รูปปั้นนักมวยผิวสีที่ไม่ได้รับความยุติธรรม  
ในการตัดสินคดีความ รวมถึงบรรยายเรื่องราวเพื่อให้เกิดการรับรู้ในหมู่สาธารณชนและให้สาระสำคัญ  
เกี่ยวกับการต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมกันในสหรัฐอเมริกา รวมถึงระบบความยุติธรรมในการตัดสินคดีของ  
สหรัฐอเมริกาและการเหยียดเชื้อชาติ เงื่อนไขเนื้อความคือเนื้อหาข้อความสอดคล้องกับการแสดงความรู้สึก  
ตัวอย่างในประโยคคือ “feel ashamed to live in a land” ซึ่งเป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดที่รู้สึก  
ละอายใจในการอยู่บนดินแดนที่ไม่มีความยุติธรรม เงื่อนไขเตรียมการเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงและผู้พูด  
มีความรู้สึกต่อสิ่งนั้น เงื่อนไขความจริงใจคือการที่ผู้พูดเชื่อว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงและผู้พูดมีความรู้สึกต่อ  
สิ่งนั้นอย่างแท้จริง เงื่อนไขความครบถ้วนเป็นความพยายามของผู้พูดที่ต้องการแสดงความรู้สึกให้  
สาธารณชนได้ทราบ ซึ่งผู้แต่งต้องการถ่ายทอดเรื่องราวให้กับผู้ฟังได้รับทราบจริง ดังนั้นถ้อยคำนี้จึงจัดว่า  
เป็นวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก

## 2. กลุ่มการกล่าวความจริง (Representatives)

ตารางที่ 5 วัจนกรรมย่อยที่พบในวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริง

| วัจนกรรม                               | จำนวน | ค่าเฉลี่ย |
|----------------------------------------|-------|-----------|
| วัจนกรรมการกล่าวหรือวัจนกรรมการบอกเล่า | 67    | 100 %     |
| รวม                                    | 67    | 100 %     |

จากตารางที่ 5 แสดงวัจนกรรมย่อย คือ วัจนกรรมการบอกเล่าหรือวัจนกรรมการกล่าวที่พบจาก  
เพลงทั้งหมด จำนวน 67 ถ้อยคำ ซึ่งคิดเป็น 100 % ของวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริง

ส่วนนี้ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เงื่อนไขวัจนกรรมการบอกเล่าของ Searle (1969, pp. 66-67) ซึ่งกล่าวว่า  
ถ้อยคำที่เป็นวัจนกรรมการกล่าว/บอกเล่าต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

เงื่อนไขเนื้อความ: เนื้อความใด ๆ ก็ได้

เงื่อนไขเตรียมการ: ผู้พูดเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ซึ่งข้อมูลนั้นอาจเป็นความตั้งใจ  
ความประสงค์หรือเป็นประสบการณ์ของผู้พูด โดยที่ผู้พูดเชื่อฟังยังไม่ทราบข้อมูลนั้น

เงื่อนไขความจริงใจ: ผู้พูดเชื่อในความเป็นจริงของข้อความนี้

เงื่อนไขความครบถ้วน: ผู้พูดพยายามที่จะบอกผู้ฟังให้ทราบเรื่องดังกล่าว

ตัวอย่าง “This summer I hear the drummin’/ Four dead in Ohio”

(Ohio: Crosby, Stills, Nash & Young)

เมื่อพิจารณาข้อความดังกล่าวจะเห็นได้ว่าข้อความแรกผู้แต่งกล่าวว่าฤดูร้อนนี้ฉันได้ยินเสียงกลอง “This summer I hear the drummin” ซึ่งการได้ยินเสียงกลองในที่นี้ผู้แต่งต้องการบอกสภาพเหตุการณ์ การประท้วงที่เกิดความโกลาหลวุ่นวายเนื่องจากเพลงนี้แต่งขึ้นจากเหตุการณ์ที่มีการยิงนักศึกษาที่รวมตัว กันประท้วงที่มหาวิทยาลัยเคนตัสเตต ซึ่งเกิดเหตุการณ์สลายการชุมนุมทำให้เกิดเสียงดังอลหม่านไม่ว่าจะเป็นเสียงตะโกนประท้วง เสียงโห่ร้อง เสียงปืน โดยเงื่อนไขเนื้อความคือเนื้อความใด ๆ ก็ได้ เงื่อนไขเตรียมการคือการผู้พูดเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงซึ่งเป็นประสบการณ์ของผู้พูด เงื่อนไขความจริงใจผู้พูด เชื่อในความเป็นจริงของข้อความนี้ และเงื่อนไขความครบถ้วนคือการที่ผู้พูดพยายามที่จะบอกผู้ฟังให้ทราบ เรื่องดังกล่าว ซึ่งก็คือการเล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันที่มีการประท้วงที่มหาวิทยาลัยเคนตัสเตต ดังนั้น ถ้อยคำนี้จึงจัดเป็นวัจนกรรมการกล่าว/บอกเล่า

### 3. กลุ่มการกล่าวชี้แนะ (Directives)

ตารางที่ 6 วัจนกรรมย่อยที่พบในวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวชี้แนะ

| วัจนกรรม                     | จำนวน | ค่าเฉลี่ย |
|------------------------------|-------|-----------|
| 1. วัจนกรรมการสั่งหรือขอร้อง | 17    | 70.83 %   |
| 2. วัจนกรรมการถาม            | 5     | 20.83 %   |
| 3. วัจนกรรมการแนะนำ          | 2     | 8.33 %    |
| รวม                          | 24    | 100 %     |

จากตารางที่ 6 พบวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวชี้แนะจำนวน 24 ถ้อยคำ โดยวัจนกรรมย่อยในกลุ่มนี้พบว่า เป็นวัจนกรรมการสั่งหรือขอร้องจำนวน 17 ถ้อยคำ คิดเป็น 70.83 % วัจนกรรมการถามจำนวน 5 ถ้อยคำ คิดเป็น 20.83 % และวัจนกรรมการแนะนำจำนวน 2 ถ้อยคำ คิดเป็น 8.33 %

#### 1) วัจนกรรมการสั่งหรือขอร้อง

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เงื่อนไขเหมาะสมของวัจนกรรมการสั่งหรือขอร้องตามแนวคิดของ Searle (1969, pp. 66-67) ซึ่งกล่าวว่าถ้อยคำที่เป็นวัจนกรรมการสั่งหรือขอร้องต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

เงื่อนไขเนื้อความ: กระทำของผู้ฟังที่เกิดขึ้นในอนาคต

เงื่อนไขเตรียมการ: ผู้พูดเชื่อว่าสิ่งที่พูดนั้นเป็นสิ่งที่ผู้ฟังสามารถกระทำได้และเป็นสิ่งที่ผู้พูด ต้องการและไม่ใช่สิ่งที่ผู้ฟังกระทำอยู่เป็นปกติไม่ว่าผู้พูดจะขอร้องหรือไม่

เงื่อนไขความจริงใจ: ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทำสิ่งนั้นจริง ๆ

เงื่อนไขความครบถ้วน: ถือเป็นความพยายามของผู้พูดที่ส่งผลให้ผู้ฟังกระทำสิ่งนั้น

ตัวอย่าง “Come gather ‘round people, wherever you roam” / “And admit that the waters around you have grown” / “And accept it that soon you’ll be drenched to the bone”

(The Times They Are A-Changin: Bob Dylan)

ถ้อยคำดังกล่าวมาจากเพลงที่แต่งขึ้นในช่วงที่มีการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิพลเมืองในอเมริกา ซึ่งในประโยคแรกผู้แต่งใช้ประโยคคำสั่ง/ขอรับรองในการเชื้อเชิญผู้ฟังหรือคนทั่วไปเพื่อให้กระทำการบางอย่าง โดยเขาได้บอกไว้ในประโยคถัดมาคือ “and admit that the waters around you have grown” ซึ่งเป็นการบอกให้จำนนต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นซึ่งคำว่า “the waters around you have grown” อาจหมายถึงการเคลื่อนไหวเรียกร้องความเสมอภาคที่กำลังก่อตัวในช่วงเวลานั้น โดยมีเงื่อนไขเนื้อความคือ กระทำของผู้ฟังที่เกิดขึ้นในอนาคต เงื่อนไขเตรียมการคือการที่ผู้พูดเชื่อว่าสิ่งที่พูดนั้นเป็นสิ่งที่ผู้ฟังสามารถทำได้ และเป็นสิ่งที่ผู้พูดต้องการนั้นคือการยอมรับต่อสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้น เงื่อนไขความจริงใจคือผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทำสิ่งนั้นจริง ๆ เงื่อนไขความครบถ้วนคือเป็นความพยายามของผู้พูดที่ส่งผลให้ผู้ฟังกระทำสิ่งนั้น เมื่อพิจารณาประโยคตัวอย่างกับเงื่อนไขเหมาะสมแล้วถ้อยคำนี้จัดได้ว่าเป็นวัจนกรรมการสั่งหรือขอรับรอง

## 2) วัจนกรรมการถาม

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เงื่อนไขเหมาะสมของวัจนกรรมการถามตามแนวคิดของ Searle (1969, pp. 66-67) กล่าวว่าถ้อยคำที่จัดเป็นวัจนกรรมการถามต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

เงื่อนไขเนื้อความ: เป็นสิ่งที่ผู้พูดไม่ทราบ

เงื่อนไขเตรียมการ: ผู้เป็นสิ่งที่ผู้พูดไม่ทราบและต้องการทราบหรือได้ข้อมูลบางอย่างจากผู้ฟัง

เงื่อนไขความจริงใจ: เจตนาหาคำตอบให้ตนเองและสาธารณชน

เงื่อนไขความครบถ้วน: ถือเป็นการพยายามของผู้พูดที่จะได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำตอบจากผู้ฟัง

ตัวอย่าง “Don't you understand, what I'm trying to say?”

(Ohio: Crosby, Stills, Nash & Young)

จากประโยคข้างต้นเป็นการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นผู้ฟังในการหาคำตอบจากเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยเคนส์เตดจนมีผู้เสียชีวิตและคนที่กระทำก็เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ ดังนั้นผู้แต่งจึงใช้คำถามในการถามผู้ฟังว่า “คุณไม่เข้าใจในสิ่งที่ฉันพยายามจะบอกหรือ” โดยที่เงื่อนไขเนื้อความเป็นสิ่งที่ผู้พูดไม่ทราบ ผู้แต่งไม่สามารถทราบได้ว่าทุกคนมีความเข้าใจตรงกันหรือไม่ ว่าเหตุการณ์ความรุนแรงนี้เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เงื่อนไขเตรียมการเป็นสิ่งที่ผู้เขียนต้องการทราบคือผู้ฟังเห็นด้วยกับเหตุการณ์ที่เขาเล่าหรือไม่ เงื่อนไขความจริงใจเจตนาหาคำตอบให้ตนเองและสาธารณชน เงื่อนไขความครบถ้วนถือเป็นความพยายามของผู้พูดที่จะได้มาซึ่งคำตอบจากผู้ฟัง เมื่อพิจารณาประโยคตัวอย่างกับเงื่อนไขเหมาะสมแล้วถ้อยคำนี้จัดได้ว่าเป็นวัจนกรรมการถาม

### 3) วัจนกรรมการแนะนำ

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เงื่อนไขเหมาะสมของวัจนกรรมการแนะนำตามแนวคิดของ Searle (1969, pp. 66-67) ซึ่งกล่าวว่าถ้อยคำที่เป็นวัจนกรรมการแนะนำต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

เงื่อนไขเนื้อหาความ: เนื้อความใด ๆ ที่เป็นการกระทำในอนาคตของผู้ฟัง

เงื่อนไขเตรียมการ: ผู้พูดเชื่อว่าการกระทำดังกล่าวให้ประโยชน์แก่ผู้ฟังและผู้ฟังต้องไม่ตั้งใจกระทำในสิ่งที่ผู้พูดจะกล่าวอยู่แล้ว

เงื่อนไขความจริงใจ: ผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังจะได้รับผลประโยชน์จากการกระทำนี้

เงื่อนไขความครบถ้วน: ถือเป็นการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง

ตัวอย่าง “Should have been done long ago”

(Ohio: Crosby, Stills, Nash & Young)

เนื่องจากถ้อยคำนี้แต่งขึ้นจากเหตุการณ์ความรุนแรงที่มีการยิงนักศึกษามหาวิทยาลัยเคนตัสเตตเสียชีวิต 4 ราย ประกอบกับข้อความก่อนหน้านี้ในเพลงที่กล่าวว่า “Soldiers are gunning us down” ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายของถ้อยคำนี้คือการแนะนำว่าเรื่องที่เกิดขึ้น (เจ้าหน้าที่ยิงผู้บริสุทธิ์) ควรได้รับการจัดการตั้งนานแล้ว โดยมีเงื่อนไขเนื้อหาความคือเนื้อหาความใด ๆ ที่เป็นการกระทำในอนาคตของผู้ฟัง เงื่อนไขเตรียมการคือการที่ผู้พูดเชื่อว่าการกระทำดังกล่าวให้ประโยชน์แก่ผู้ฟัง นั่นคือการทำสิ่งที่ถูกต้องคนผิดควรได้รับการลงโทษ เงื่อนไขความจริงใจผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังจะได้รับผลประโยชน์จากการกระทำนี้ เงื่อนไขความครบถ้วนถือเป็นการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง เมื่อพิจารณาเงื่อนไขวัจนกรรมการดังกล่าวข้างต้นถ้อยคำนี้จึงเป็นการใช้วัจนกรรมการแนะนำหรือเสนอแนะเพื่อให้เกิดการกระทำบางอย่างที่นำไปสู่ความยุติธรรม

### 4. กลุ่มการกล่าวผูกพัน (Commissives)

ตารางที่ 7 วัจนกรรมย่อยที่พบในวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวผูกพัน

| วัจนกรรม       | จำนวน | ค่าเฉลี่ย |
|----------------|-------|-----------|
| วัจนกรรมการขู่ | 6     | 100 %     |
| รวม            | 6     | 100 %     |

ในการศึกษาครั้งนี้พบการใช้วัจนกรรมการขู่ทั้งหมดจำนวน 6 ถ้อยคำ ซึ่งคิดเป็น 100 % ของวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวผูกพัน

วัจนกรรมการขู่

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เงื่อนไขเหมาะสมของวัจนกรรมการขู่ตามแนวคิดของ Khraiboot and Kingkham (2016, p. 65) ซึ่งกล่าวว่าถ้อยคำที่จัดว่าเป็นวัจนกรรมการขู่ต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ต่อไปนี้

เงื่อนไขเนื้อหาความ: เป็นข้อความบ่งบอกการกระทำในอนาคต

เงื่อนไขเตรียมการ: การกระทำนั้นไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง

เงื่อนไขความจริงใจ: ผู้พูดตั้งใจที่จะทำให้ผู้ฟังเกรงกลัวและปฏิบัติตามผู้พูด

เงื่อนไขความครบถ้วน: เป็นการสร้างข้อตกลงระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง

ตัวอย่าง “I will follow your casket by the pale afternoon” / “And I’ll watch while you’re lowered down to your deathbed” / “And I’ll stand over your grave ‘till I’m sure that you’re dead”

(Masters Of War: Bob Dylan)

ถ้อยคำข้างต้นแปลได้ว่า “ฉันจะตามโลศพของคุณในช่วงบ่ายอ่อน ๆ” / “และฉันจะเฝ้าดูในขณะที่คุณตาย” / “และฉันจะยืนอยู่เหนือหลุมศพของคุณจนกว่าฉันจะแน่ใจว่าคุณตายแล้ว” ถ้อยคำข้างต้นเป็นการใช้กลุ่มการกล่าวผูกพันว่าจะกระทำบางอย่างโดยพิจารณาจากการที่ผู้แต่งใช้คำว่า “I will” เนื่องจากเพลงนี้ได้บรรยายถึงสิ่งที่มีอิทธิพลที่ได้มีส่วนร่วมในสงครามไม่ว่าจะเป็นการส่งคนไปรบหรือให้ทุนสนับสนุนประเทศต่าง ๆ ที่กำลังเกิดสงครามอยู่ในขณะนั้น ซึ่งดีแลนแสดงออกถึงความไม่พอใจต่อการกระทำของคนเหล่านั้นที่เขาเรียกว่า “masters of war” เมื่อพิจารณาตามเงื่อนไขเหมาะสมพบว่าเงื่อนไขข้อความเป็นข้อความบ่งบอกการกระทำในอนาคต เงื่อนไขเตรียมการเป็นการกระทำนั้นไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง เงื่อนไขความจริงใจผู้พูดตั้งใจที่จะทำให้ผู้ฟังเกรงกลัวและปฏิบัติตามผู้พูด และเงื่อนไขความครบถ้วนเป็นการสร้างข้อตกลงระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ซึ่งเงื่อนไขดังกล่าวมีความสอดคล้องกับถ้อยคำที่ผู้แต่งนำเสนอ ดังนั้นจึงจัดได้ว่าถ้อยคำนี้เป็นวัจนกรรมการขู่

### การศึกษาวัจนกรรมตรงและวัจนกรรมอ้อมที่ปรากฏในเพลงประท้วง

#### ตารางที่ 8 วัจนกรรมตรงและวัจนกรรมอ้อมที่ปรากฏ

| รายชื่อเพลง                           | วัจนกรรมตรง | วัจนกรรมอ้อม | จำนวนถ้อยคำ |
|---------------------------------------|-------------|--------------|-------------|
| 1. Masters Of War                     | 4           | 24           | 28          |
| 2. Ohio                               | 5           | 1            | 6           |
| 3. For What It's Worth                | 4           | 5            | 9           |
| 4. The Times They Are A-Changin'      | 18          | 3            | 21          |
| 5. Eve Of Destruction                 | 8           | 13           | 21          |
| 6. Killing In The Name                | 1           | 5            | 6           |
| 7. Blowin' In The Wind                | -           | 11           | 11          |
| 8. Fortunate Son                      | -           | 12           | 12          |
| 9. Hurricane                          | 38          | 12           | 50          |
| 10. I Feel Like I'm Fixin' To Die Rag | 9           | 8            | 17          |
| <b>รวม</b>                            | <b>87</b>   | <b>94</b>    | <b>181</b>  |

จากตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์วัจนกรรมตรงและวัจนกรรมอ้อมใน 10 เพลงซึ่งปรากฏวัจนกรรมตรงจำนวน 87 เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เพลง Hurricane พบจำนวน 38 ถ้อยคำ เพลง The Times

They Are A-Changin' พบจำนวน 18 ถ้อยคำ เพลง I Feel Like I'm Fixin' To Die Rag พบจำนวน 9 ถ้อยคำ เพลง Eve Of Destruction พบจำนวน 8 ถ้อยคำ เพลง Ohio จำนวน 5 ถ้อยคำ เพลง Masters Of War พบจำนวน 4 ถ้อยคำ เพลง For What It's Worth จำนวน 4 ถ้อยคำ เพลง Killing In The Name จำนวน 1 ถ้อยคำ ทั้งนี้ไม่พบวัจนกรรมตรงในเพลง Blowin' In The Wind และ Fortunate Son นอกจากนี้ปรากฏวัจนกรรมอ้อมทั้งหมดจำนวน 94 ถ้อยคำ เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เพลง Masters Of War พบจำนวน 24 ถ้อยคำ เพลง Eve Of Destruction พบจำนวน 13 ถ้อยคำ เพลง Hurricane และ Fortunate Son พบจำนวน 12 ถ้อยคำ เพลง Blowin' In The Wind พบจำนวน 11 ถ้อยคำ เพลง I Feel Like I'm Fixin' To Die Rag พบจำนวน 8 ถ้อยคำ เพลง For What It's Worth และเพลง Killing In The Name พบจำนวน 5 ถ้อยคำ เพลง The Times They Are A-Changin' พบจำนวน 3 ถ้อยคำ เพลง Ohio จำนวน 1 ถ้อยคำ

#### ตารางที่ 9 วัจนกรรมตรงและวัจนกรรมอ้อมทั้งหมดที่ปรากฏในเพลงประท้วง

| ลักษณะวัจนกรรม  | จำนวน | ค่าเฉลี่ย |
|-----------------|-------|-----------|
| 1. วัจนกรรมตรง  | 87    | 48.07 %   |
| 2. วัจนกรรมอ้อม | 94    | 51.93 %   |
| รวม             | 181   | 100 %     |

จากตารางที่ 9 พบว่าในจำนวนเพลงประท้วงทั้ง 10 เพลง มีการใช้วัจนกรรมตรงจำนวน 87 ถ้อยคำ ซึ่งคิดเป็น 48.07 % จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมดและมีการใช้วัจนกรรมอ้อมจำนวน 94 ถ้อยคำ ซึ่งคิดเป็น 51.93 %

##### 1. วัจนกรรมตรง

วัจนกรรมตรง คือ การใช้รูปประโยคและคำกริยาที่ตรงตามความหมายที่ต้องการจะสื่อ กล่าวคือ เป็นการใช้ถ้อยคำตรงตามรูปแบบโครงสร้างภาษาที่ปรากฏ เช่น การใช้ประโยคบอกเล่าร่วมกับคำกริยาที่สอดคล้องกันในการบรรยายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นต้น ผลการวิเคราะห์พบวัจนกรรมตรงในกลุ่มวัจนกรรมต่าง ๆ แต่ที่เด่นชัดที่สุดมักพบอยู่ในวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริง เนื่องจากวัจนกรรมกลุ่มนี้ถูกใช้ในการดำเนินเรื่องราวของเพลงหรือบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ตัวอย่าง “they arrive on the scene with their red lights flashing in the hot New Jersey night”

(Hurricane: Bob Dylan)

ประโยคข้างต้นมีโครงสร้างเป็นประโยคบอกเล่า (Declarative mood) ซึ่งใช้บรรยายการกระทำบางอย่าง “arrive” ซึ่ง “they” นั้นหมายถึงตำรวจดูได้จากคำว่า “with their red lights flashing” ซึ่งเป็นการบอกให้เห็นภาพว่าพวกเขาขับรถและเปิดไฟสีแดงมาด้วย ข้อความนี้เป็นการบอกเล่าเหตุการณ์ในวันที่เกิดเหตุฆาตกรรม ซึ่งนักมวยฝีมือ Rubin Carter ตกเป็นผู้ต้องหาในคืนเกิดเหตุนั้น ผู้แต่งต้องการบรรยายให้เห็นภาพว่าในวันนั้นเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น อีกทั้งยังบรรยายถึงบรรยากาศสถานที่เกิดเหตุไว้ด้วย “the hot New

Jersey night” ดังนั้นในถ้อยคำนี้จึงเป็นวัจนกรรมตรงโดยที่ถ้อยคำและรูปประโยคมีความสอดคล้องกัน ซึ่งใช้ประโยคบอกเล่าเพื่อบอกเล่าเหตุการณ์

ตัวอย่าง “I see through your eyes ,and I see through your brain like I see through the water that run down my drain”

(Masters Of War: Bob Dylan)

ถ้อยคำนี้เป็นวัจนกรรมตรง ซึ่งใช้ประโยคบอกเล่าที่ผู้แต่งต้องการบอกกับรัฐบาลว่าเขารู้ทันว่ารัฐบาลกำลังทำอะไร เนื่องจากในการทำสงครามนั้นย่อมมีเรื่องผลประโยชน์แอบแฝงซึ่งผู้แต่งต้องการจะสื่อว่าการที่ผู้นำส่งคนไปรบนั้นไม่ได้ทำเพื่อความสงบสุขของประเทศชาติมีแต่ก่อให้เกิดความเสียหายและมีการทำบางอย่างเพื่อประโยชน์ส่วนตน ถ้อยคำนี้จึงเป็นการบอกแก่ผู้นำหรือรัฐบาลโดยเปรียบเทียบว่าเห็นเข้าไปในดวงตา “see through your eyes” และเห็นเข้าไปในสมอง “see through your brain” ดังนั้นถ้อยคำนี้จึงจัดได้ว่าเป็นวัจนกรรมตรงถึงแม้จะไม่ได้หมายถึงว่าเขามองเห็นเข้าไปในดวงตาและในสมองจริง ๆ แต่ก็เป็นการส่งข้อความบอกแก่รัฐบาลซึ่งตรงตามโครงสร้างประโยคบอกเล่าใช้เพื่อบอกกล่าวบรรยายหรือให้ข้อมูล

## 2. วัจนกรรมอ้อม

วัจนกรรมอ้อม คือ การใช้ถ้อยคำไม่ตรงตามความหมายที่ต้องการจะสื่อ กล่าวคือการใช้ถ้อยคำไม่ได้ทำหน้าที่ตรงตามรูปแบบโครงสร้างทางภาษา ตัวอย่างเช่น ถ้อยคำมีรูปเป็นประโยคคำถามแต่ความหมายที่สื่อออกมากลับสามารถฟังดูเป็นการสั่ง ในการศึกษาครั้งนี้พบการใช้วัจนกรรมอ้อมในกลุ่มวัจนกรรมต่าง ๆ คละกันไป แต่โดยมากมักพบในวัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกและมักปรากฏในบทเพลงที่มีเนื้อหาเสียดสีสังคมหรือรัฐบาล วิพากษ์วิจารณ์สิ่งต่าง ๆ เป็นต้น

ตัวอย่าง “Whoopie! We’re all going to die”

(I Feel Like I’m Fixin’ To Die Rag: Country Joe and the Fish)

ถ้อยคำนี้อยู่ในรูปประโยคบอกเล่าที่มีประธานคือคำว่า “we” และกริยาคือ “die” ที่ทำหน้าที่ขยายประธานเพื่อบอกว่า “พวกเรา กำลังจะตาย” ในประโยคนี้นี้ยังมีคำอุทานแสดงถึงความดีใจคือ “Whoopie!” ซึ่งเจตนาของผู้แต่งนั้นไม่ได้ต้องการจะบอกว่าเขาดีใจที่เราทุกคนจะตาย แต่เป็นการบอกว่าสงครามไม่ใช่สิ่งที่ดี ในท้ายที่สุดแล้วก็จะเป็นการส่งคนไปตาย ดังนั้นถ้อยคำนี้จึงควรเป็นวัจนกรรมอ้อมเนื่องจากความย้อนแย้งของความหมายในการใช้คำแสดงความดีใจที่ทุกคนจะต้องตาย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประโยคบอกเล่านี้ไม่ได้ทำหน้าที่แค่เล่าแต่ประชันวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐว่าเป็นเรื่องที่น่าขัน

ตัวอย่าง “Some folks inherit star spangled eyes, ooh they send you down to war, Lord”

(Fortunate Son: Creedence Clearwater Revival)

ถ้อยคำข้างต้นมีรูปโครงสร้างเป็นประโยคบอกเล่า ซึ่งถ้อยคำทั้งหมดนี้กล่าวว่าคนบางกลุ่มมรดกหรือทรัพย์สินของเขามีเพียงแค่ดวงตาที่เปล่งประกาย ซึ่งมักจะเป็นกลุ่มคนที่ถูกส่งไปทำสงคราม แต่ถ้อยคำ



นี้ไม่ได้มีเจตนาเพียงแค่ต้องการบอกกล่าวตามรูปที่ปรากฏเท่านั้นแต่เป็นการวิพากษ์วิจารณ์ความไม่เป็นธรรมในสังคมในยุคนั้น เนื่องจากในสมัยนั้นคนที่มักถูกเกณฑ์ไปทำสงครามนั้นมักเป็นชาวนิวดีและพวกชาวบ้านทั่วไปซึ่งในที่นี้ผู้แต่งเปรียบเทียบคนทั่วไปที่ไม่ได้ฐานะดีว่าได้รับมรดกมากก็แค่ดวงตาที่เปล่งประกายเท่านั้น ส่วนคนที่ฐานะดีหรือเป็นลูกของผู้มีอำนาจในสังคมจะได้สิทธิพิเศษมากกว่าคนทั่วไปและสามารถใช้เงินที่มีเพื่อหลีกเลี่ยงการไปร่วมรบในสงครามได้ นอกจากนี้ผู้แต่งยังใส่คำว่า “ooh” เพื่อย้ำว่ามันเป็นเรื่องที่น่าขัน จากการที่ผู้แต่งใช้รูปโครงสร้างประโยคบอกเล่าข้างต้นแต่มีเจตนาเสียดสีความเหลื่อมล้ำระหว่างคนรวยกับคนจนดังนั้นถ้อยคำนี้จึงจัดว่าเป็นวจนกรรมอ้อม

### เป้าหมายของเพลงประทุ้งในการกระตุ้นผู้ฟัง

ในส่วนนี้เป็นผลการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของเพลงประทุ้งว่าต้องการกระตุ้นให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใด ซึ่งเพลงส่วนมากมักเกี่ยวข้องกับบริบทสงครามที่เกิดขึ้นในช่วงทศวรรษ 1960-1970 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบวจนกรรมกลุ่มกล่าวแสดงออก (Expressives) มากที่สุด โดยเป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึก หรือทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ของผู้พูด นอกจากนี้ยังพบวจนกรรมย่อยในกลุ่มนี้ ได้แก่ วจนกรรมการแสดงความคิดเห็น วจนกรรมการเสียดสี วจนกรรมการตำหนิ วจนกรรมการเตือน วจนกรรมการบริภาษ และวจนกรรมการแสดงความเสียใจ ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้วจนกรรมในกลุ่มนี้มากที่สุดนั้นเป็นการแสดงความรู้สึก ทัศนคติ และชี้ให้ผู้ฟังเห็นถึงความโหดร้ายของสงคราม การกระทำความผิดของผู้มีอำนาจสภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่เป็นธรรมซึ่งสิ่งที่ผู้แต่งถ่ายทอดผ่านวจนกรรมการแสดงออกนั้นจึงเป็นเหมือนการกระตุ้นผู้ฟังให้เกิดอารมณ์ร่วมกับเหตุการณ์แล้วรู้สึกอยากจะทำร่วมในขบวนการต่อสู้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้วยตัวของเขาเอง ประเด็นที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งคือในบทเพลงประทุ้งนั้นมักใช้วจนกรรมตรง ซึ่งส่วนมากมักอยู่ในวจนกรรมการกล่าวความจริงในการเล่าหรือถ่ายทอดเรื่องราวเพื่อบรรยายให้ผู้ฟังเห็นภาพตาม เช่นตัวอย่างถ้อยคำจากเพลง Hurricane เช่น “Pistol shots ring out in the barroom night / Enter Patty Valentine from the upper hall She sees the bartender in a pool of blood Cries out, “My God, they killed them all!” ซึ่งมีเนื้อหาเพียงเพื่อเล่าเรื่องราวทั่วไป ส่วนวจนกรรมอ้อมนั้นส่วนมากผู้แต่งมักใช้ในการเสียดสีหรือวิพากษ์วิจารณ์ผู้นำหรือความไม่เท่าเทียมในสังคมเช่น “Yeah, come on all of you big strong men / Uncle Sam needs your help again” ในเพลง I Feel Like I'm Fixin' To Die Rag ที่ผู้แต่งใช้ในการเสียดสีรัฐบาลสหรัฐที่เกณฑ์คนไปร่วมรบในสงคราม เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเพลงส่วนใหญ่มักใช้วจนกรรมอ้อมมากกว่าวจนกรรมตรงในการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพต่าง ๆ ให้กับสังคม โดยผู้ฟังมักต้องตีความเจตนาของผู้แต่งเองและตัดสินใจเองว่าจะคล้อยตามเจตนารมณ์ของแต่ละเพลงหรือไม่อย่างไร

## อภิปรายผล

ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายผลออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นการอภิปรายผลประเภทวัจนกรรมที่ตามกลุ่มวัจนกรรมของ Searle (1969) ส่วนที่ 2 อภิปรายผลวัจนกรรมตรงและวัจนกรรมอ้อมที่ปรากฏในเพลงประท้วง และส่วนสุดท้ายเป็นการอภิปรายผลเกี่ยวกับเป้าหมายเพลงประท้วงยอตนิยมตลอดกาลในการกระตุ้นผู้ฟัง

### 1. วัจนกรรมที่พบตามกลุ่มวัจนกรรมของ Searle (1969)

จากการศึกษาพบว่าเพลงประท้วงยอตนิยมตลอดกาลมีการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกมากที่สุดเป็นจำนวน 84 ถ้อยคำจากจำนวน 181 ถ้อยคำที่ถอดออกมาจากเนื้อเพลง ซึ่งมักเป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึก หรือทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ยังพบวัจนกรรมย่อยในกลุ่มนี้หลายวัจนกรรม ได้แก่ วัจนกรรมการแสดงความคิดเห็น วัจนกรรมการเสียดสี วัจนกรรมการตำหนิ วัจนกรรมการเตือน วัจนกรรมการปรึกษา และวัจนกรรมการแสดงความรู้สึก ผู้แต่งมักใช้วัจนกรรมในกลุ่มนี้เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกรวมถึงทัศนคติของตนเองต่อเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม นอกจากนี้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริงก็ค่อนข้างพบมากไม่ต่างจากวัจนกรรมการแสดงออกเนื่องจากเพลงส่วนมากมีการบอกเล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ๆ อีกประการหนึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการที่มีการใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออกมากที่สุดเนื่องจากธรรมชาติของเพลงประท้วงนั้นเป็นเพลงที่มีเนื้อหาต่อต้านความไม่ถูกต้อง ความรุนแรง หรือความไม่เป็นธรรมในสังคม ซึ่งผู้แต่งต้องมีการแสดงออกถึงอุดมการณ์ของตนเองและพยายามที่จะถ่ายทอดอุดมการณ์หรือมุมมองของตนไปยังผู้ฟังเพื่อให้ผู้ฟังเห็นภาพตามความเป็นจริงผ่านทางบทเพลงและหวังให้ผู้ฟังตระหนักถึงความโหดร้าย ความยากลำบาก ความไม่ยุติธรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการชักจูงผู้ฟังทางอ้อมให้ร่วมมือกันทำบางอย่างเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

### 2. การศึกษาลักษณะวัจนกรรมตรงและวัจนกรรมอ้อมที่ปรากฏในเพลงประท้วง

ผลการศึกษาลักษณะวัจนกรรมที่ปรากฏในเพลงประท้วง พบวัจนกรรมตรงจำนวน 87 ถ้อยคำ และพบวัจนกรรมอ้อมจำนวน 94 ถ้อยคำ เพลงประท้วงส่วนมากมักใช้วัจนกรรมอ้อมในการถ่ายทอดเนื้อหาของเพลงซึ่งเป็นการใช้ถ้อยคำที่มีโครงสร้างภาษาและหน้าที่ไม่สัมพันธ์กันในการแสดงความเห็น ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก เนื่องจากบทเพลงส่วนใหญ่มีเนื้อหาวิพากษ์วิจารณ์ ตำนานการกระทำและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมช่วงนั้น ดังนั้นผู้แต่งมักทำให้เนื้อหาที่มีความคลุมเครือโดยตั้งใจ ซึ่งการใช้วัจนกรรมอ้อมจะทำให้เนื้อหาหรือการตำหนิไม่ดูรุนแรงจนเกินไปนัก ออกเป็นแนวเสียดสีมากกว่า โดยการตีความบทเพลงประเภทนี้ผู้ฟังต้องมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับบริบทเหตุการณ์จึงจะสามารถตีความได้อย่างครบถ้วน หากไม่มีก็อาจตีความได้จากเนื้อหาแต่อาจไม่ครบถ้วนนัก นอกจากนี้มีเพลงบางบทเพลงที่พบที่ใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อมอย่างเด่นชัด ตัวอย่างเช่นเพลง 'The Times They Are A-Changin'' พบการใช้วัจนกรรมตรงจำนวน 18 ถ้อยคำ และพบวัจนกรรมอ้อม 3 ถ้อยคำ เนื่องจากเพลงนี้ใช้วัจนกรรมการสั่ง/ขอร้อง และวัจนกรรมการบอกเล่าเป็นส่วนมาก ซึ่งวัจนกรรมทั้งสองกลุ่มนั้นมักเป็นการใช้รูปแบบภาษาที่ตรงกับความหมายของ

ถ้อยคำ ดังนั้นจึงเป็นวัจนกรรมตรงโดยส่วนใหญ่และเนื้อหาเป็นการเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม ไม่ได้ออกแนวเสียดสีมากนักจึงเป็นไปได้ที่ผู้แต่งอาจต้องการให้ผู้ฟังรับรู้ถึงความต้องการของสังคมและอยากให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจริง ๆ อีกหนึ่งตัวอย่างได้แก่เพลง Hurricane ซึ่งเป็นเล่าเรื่องราวของ รูบิน เฮอริเคน คาร์เตอร์ โดยการใช้วัจนกรรมการบอกเล่าในการถ่ายทอดจึงทำให้พบวัจนกรรมตรงในเพลงนี้จำนวนมาก

### 3. บทบาทเพลงประท้วงยอตนิยมตลอดกาลในการกระตุ้นผู้ฟัง

จากการศึกษา พบรูปแบบการนำเสนอบทเพลง คือ ผู้แต่งมักใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวความจริง (Representatives) นำเสนอหรือเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามบริบทของเพลงนั้นและใช้วัจนกรรมกลุ่มการกล่าวแสดงออก (Expressives) ในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ของผู้พูด ตัวอย่างเช่น การแสดงความคิดเห็น การตำหนิ การเสียดสี การเตือนรวมถึงการแสดงอารมณ์ เพื่อเป็นการกระตุ้นผู้ฟังให้เกิดอารมณ์ร่วมกับเรื่องราวเหล่านั้นและอาจทำให้ผู้ฟังรู้สึกอยากเข้าร่วมในขบวนการต่อสู้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งวัจนกรรมที่เปรียบเสมือนเป็นตัวกระตุ้นผู้ฟังไปสู่การตัดสินใจนั้น ได้แก่ วัจนกรรมการกล่าวชี้แนะ และการกล่าวผูกพัน ประกอบด้วยการสั่ง/ขอร้อง การถาม การแนะนำ รวมถึงการขู่วรรณชาติของเพลงประท้วงหรือเพลงประท้วงต่อต้านนั้นมักจะมีเนื้อหาในการประท้วงต่อความไม่เป็นธรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งตัวเพลงหรือตัวนักร้องเองไม่ได้มีอำนาจมากพอที่จะสั่งใครให้ทำในสิ่งที่ตนต้องการได้ ดังนั้นบทเพลงจึงเปรียบเสมือนเวทีสาธารณะที่พวกเขาสามารถแสดงความคิดเห็น ให้ข้อคิด ข้อโต้แย้ง ขูประเด็นต่าง ๆ ในสังคมเพื่อเป็นการปลุกกระดมหรือกระตุ้นเตือนให้ผู้ฟังให้รับรู้และระวังต่อกัยคุกคามที่เกิดขึ้น

เนื่องจากในงานวิจัยส่วนมากที่พบตัวอย่าง เช่น งานวิจัยของ Denisoff and Levine ศึกษาเรื่อง *The Popular Protest Song: The Case of "Eve of Destruction"* ในปี ค.ศ. 1971 หรืองานวิทยานิพนธ์ในปี ค.ศ. 2013 ของ Quirk Cort ศึกษาเรื่อง *The Power of Lyrical Protest: Examining the Rhetorical Function of Protest Songs in the 2000s* เป็นการวิเคราะห์บทเพลงประท้วงในเชิงวาทศิลป์และรูปแบบการใช้ภาษา ซึ่งแตกต่างจากการวิเคราะห์วัจนกรรมซึ่งเชื่อว่าถ้าเราเข้าใจเจตนาในการสื่อสารจะทำให้เข้าใจจุดประสงค์ของผู้พูดที่ต้องการสื่อสารนอกเหนือจากตัวอักษรที่ปรากฏได้ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการแสดงความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อเพลง สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในบริบทและความหมายที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสื่อและสังคม

### ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวัจนกรรมในเพลงประท้วงยอตนิยมนั้น พบว่าวัจนกรรมการกล่าวแสดงออกมากที่สุด และมักเป็นวัจนกรรมอ้อมซึ่งบทเพลงที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ส่วนมากเป็นเพลงที่เผยแพร่ในช่วงยุค 60 ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวัจนกรรมในเพลงประท้วงในยุคต่อมาหรือในยุคปัจจุบันเพื่อเปรียบเทียบว่ามีการใช้วัจนกรรมแตกต่างจากเพลงประท้วงยุคก่อนหรือไม่อย่างไร และเนื้อหาของเพลงมีการเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใดเพื่อให้เห็นภาพสะท้อนสังคมและอุดมการณ์ที่ปรากฏจากการใช้ภาษา นอกจากนี้ควรขยายกลุ่ม

ตัวอย่างให้กว้างขึ้นเพื่อให้เห็นการใช้วัจนกรรมกลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมถึงควรมีการศึกษาเพลงประทั้วในแตละแนวดนตรีเพื่อดูความแตกต่างในการใช้ภาษา

## References

- About Genius*. (n.d.) Available: <https://genius.com/Genius-about-genius-annotated> [20 May 2019]
- Austin, J. L. (1962) *How to do things with words*, Oxford: Clarendon Press.
- Cerf, W. (1966) How to do things with words. by J. L. Austin, *Mind*, vol. 75, no. 298, pp. 262-285.
- Deepadung, S. (2009) *Introduction to pragmatics (วัจนปฏิบัติศาสตร์เบื้องต้น)*, 2<sup>nd</sup> edition, Bangkok: Samlada. (in Thai)
- Denisoff, R. S., & Levine, M. H. (1971) The popular protest song: The case of "Eve of Destruction", *The Public Opinion Quarterly*, vol. 35, no. 1, pp. 117-122.
- E-DUANG. (2018) *Development of the protest song "Sansaengthong" to "Pratet Gume" (พัฒนาการของเพลงประท้วง "सानแสงทอง" ถึง "ประเทศกูมี")*, Available: [https://www.matichonweekly.com/e-daung/article\\_140877](https://www.matichonweekly.com/e-daung/article_140877) [20 July 2019] (in Thai)
- Khompramoon, N., et al. (2018, July) *Speech acts in love counseling by DJ P'AOY in the column "KHON DANG NANG KHEAN" (วัจนกรรมในการให้คาปรึกษาเรื่องความรัก ในคอลัมน์คนดังนั่งเขียน ของดีเจพีอ้อย)*, Paper presented at the 9<sup>th</sup> Hatyai National and International Conference, pp. 119-130, Blue Ocean Hall, Hatyai Business School Building Hatyai University, 20-21 July 2018. (in Thai)
- Khraiboot, A., & Kingkham, W. (2016) Speech acts in patriotic songs during B.E. 2510-2550 (วัจนกรรมในบทเพลงปลุกใจให้รักชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2510-2550), *Nakhon Phanom University Journal*, vol. 6, no. 1, pp. 61-69. (in Thai)
- Office of the Royal Society. (2017) *Dictionary of linguistics (general linguistics) (พจนานุกรมภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์ทั่วไป)*, Bangkok: Royal Society. (in Thai)
- Pengsuriya, N. (2006) *The usage of stigmatized expressions in Thai (การใช้ภาษาเพื่อแสดงการตำหนิของคนไทย)*, Master's thesis of Arts, Thammasat University, Bangkok. (in Thai)
- Protest song*. (n.d.) Available: <https://www.encyclopedia.com/arts/dictionaries-thesauruses-pictures-and-press-releases/protest-song> [19 March 2019]
- Quirk Cort, M. E. (2013) *The power of lyrical protest: Examining the rhetorical function of protest songs in the 2000s*, Master's thesis of Science, Rochester Institute of Technology, New York.
- Searle, J. R. (1969) *Speech acts: An essay in the philosophy of language*, Cambridge: Cambridge University Press.

Searle, J. R. (1979) *Expression and meaning: Study in theory of speech acts*, Cambridge: Cambridge University Press.

Sungkaman, U. (2016) Linguistic strategies used in satirical discourse to create the Thai sense of humor (กลวิธีทางภาษาในวัจนกรรมเสียดสี เพื่อสร้างความตลกขบขันของไทย), *Humanities Journal*, vol. 23, no. 1, pp. 154-178. (in Thai)

Sutherland, S. (2016) *A beginner's guide to discourse analysis*, London: Palgrave.